

ŽELEZAR

Jesenice, 23. februarja 1989

Številka 7 • XXXVIII

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25 - letnici predsednik Tito odlikoval z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Crnović, tehnični urednik Dare Bradaskja, lektorica — novinarka Lilijana Kos, novinarka Tanja Kastelic, administracija — Mira Šiferer in Đinka Čatak. Naslov: Uredništvo Železarnja, SOZD SŽ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, tehnični urednik 26-19, novinar 26-20, administracija 26-21. Stavek in tehnično oblikovanje TK Gorjanski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Delovni cilji in uresničevanje

Proizvodnja in prodaja v številkah

OBRATI	SKUP. PROIZ.		PROIZVODNJA ZA PRODAJO			
	ind. mes.	ind. leto	količ. mes.	ind. mes.	količ. kum.	ind. kum.
Jeklarna 1	107,8	107				
Jeklarna 2	105,4	97				
Livarna	85,7	94	8,4	26,2	68,4	83
VBS	107,3	101	2.657,2	79,4	7.731,6	97
HVB	102,2	100	6.356,8	107,9	14.833,3	102
HVJ	87,4	94	1.279,4	92,8	3.139,6	95
PVT	100,6	101	1.457,7	125,4	3.082,4	111
VDP	63,5	78	3.199,0	77,1	8.729,0	87
Žičarna	110,4	102	1.766,5	105,7	4.040,6	101
Jeklovlek	96,3	97	1.736,2	103,9	4.079,1	104
Elektrode	87,3	87	889,4	81,7	1.901,8	73
Žebeljarna	92,7	94	331,9	65,3	936,7	80
Žič. valj.	104,6	108	422,5	58,3	2.172,6	122
ŽELEZARNA	102,1	100	20.105,0	93,0	50.715,1	97

V preteklem letu smo v Železarni Jesenice obratovali brez večjih motenj. Tako sta obe jeklarni količino jekla presegle. Količina polizdelkov in medfazne zaloge omogočajo vsem obratom normalno obratovanje. Z izpolnjevanjem načrta skupne proizvodnje zaostajajo Livarna, Hladna valjarna Jesenice, Valjarna debele pločevine, Jeklovlek, Elektrode in Žebeljarna, v odpremi pa poleg navedenih obratov še Valjarna bluming štekel in Valjarna žice in profilov.

Podpredsednik poslovnega odbora
za proces
Božo Bartelj

Sektor inženiring

V preteklem letu pričeli s prodajo našega znanja in storitev

V zadnjih desetletjih smo v naši železarni izdelali sami praktično vse lastne investicije. Z lastnimi kadri smo izpeljali vse aktivnosti, povezane z izbiro tehnologije, izdelavo investicijske in tehnične dokumentacije, investicijskih študij, pripravo financiranja investicij, izvajanjem investicij ob pomoči zunanjih izvajalcev, puščanjem naprav v pogon in usposabljanjem delavcev za delo z njimi. Tako se je pri nas nakopičilo veliko raznovrstnega znanja, ki bi ga lahko koristno uporabili tudi drugače, ne le pri svojem rednem delu.

Zato smo si na nivoju Železarnje zastavili cilj, da organizirano pristopimo k prodaji znanja in storitev, predvsem na področju naše osnovne dejavnosti, metalurgije in predelave. S tem bi dosegli smotrnejše izkoriščanje znanja in praktičnih izkušenj naših strokovnjakov, hkrati pa jim omogočili dodatno izpolnjevanje in dopolnjevanje znanja.

V tem smislu se je ob zadnji reorganizaciji Železarnje organiziral tudi sektor inženiring, ki je nastal iz prejšnjega sektorja novogradenj. Po novem vključuje oddelek marketinga, ki ima nalogo raziskovanja tržišča in pridobivanja kupcev za prodajne projekte; projektni oddelek pripravlja dokumentacijo za domače in tuje projekte ter organizira in vodi splošne zadeve, povezane s projekti; oddelek za izvedbo projektov skrbi za izvajanje projektov, delo v tem oddelku (sem spadajo vodje projektov s sodelavci) pa je organizirano po principu projektne organizacije. Osnovna naloga sektorja inženiring je še vedno priprava in izvedba lastnih investicij, predvsem večjih (manjše zamenevale oziroma nabave osnovnih sredstev opravlja namreč TOZD Tehnične dejavnosti); nova naloga je pri-

pravljanje ponudb in izvajanje prodajnih projektov na področju inženiringa. Poleg tega opravljajo v sektorju še naloge na področju ekonomskih analiz, v prihodnje pa naj bi spremljali projekte tudi s finančnega in pravnega vidika.

Tako postavljena organizacija ni nesprenmenljiva in določa le osnovne naloge oddelkov in sektorja kot celote, obseg dela pa narekuje število zaposlenih. Ker se obseg lastnih investicij iz leta v leto spreminja in je odvisen od finančnega stanja Železarnje in ker tudi obseg prodajnih projektov ni stalen, je normativ kadrov za sektor inženiring gibljiv. Z novo sistematizacijo delovnih mest, ki je začela veljati z izved-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Redukcije električne energije v Železarni Jesenice

Zaradi izredno dolgega sušnega obdobja so se vodni viri v našem alpskem območju zmanjšali na stoletni minimum. Elektroenergetske razmere so v Sloveniji, pa tudi v širšem območju, postale izredno neugodne ne samo zaradi suše, ampak tudi zaradi ekoloških zahtev.

Veliki odjemalci v Sloveniji, med katere sodi tudi Železarna Jesenice, so bili na sestanku 10. februarja v Ljubljani seznanjeni z razmerami in so sprejeli tudi zahtevo po prilagajanju svojega odjema od ponedeljka, 13. februarja naprej. Po domače temu rečemo redukcije električne energije. Sklenili so tudi, da bi redukcije trajale od ponedeljka do petka, s tem, da se odjem v sobotah in nedeljah ne omejuje.

Kot posledica takih ukrepov so se začele tudi v Železarni Jesenice ustrezne in že znane aktivnosti, katerih nosilec je kot vedno doslej obrat Energetika. Dogovor je bil najprej potreben z vodstvom Talilnic in valjarn, ki so v Železarni Jesenice največji porabniki električne energije; nato pa seveda pridejo na vrsto tudi ostali.

Osnova dela je bila časovna prestavitve obratovanja nekaterih porabnikov, enakomernosti odvzema električne energije in večja disciplina naših porabnikov. Po nekajdnevem obratovanju ugotavljamo, da kljub reduciranim odjemom dosegamo ustrezno nebitveno zmanjšano proizvodnjo, ki skupaj z zahtevano kvaliteto zagotavlja ustrezen dohodek.

Seveda moramo pričakovati, da se bodo hidroenergetske razmere še poslabšale. V Energetiki smo pripravljeni tudi na tako situacijo. Režim obratovanja bi bil v takem primeru seveda ostrejši, treba pa je poiskati najbolj optimalno obliko odjema.

V izvajanju vseh teh aktivnosti je treba poudariti, da so poslovodni odbor Železarnje Jesenice in vodstva obratov sprejela take ukrepe z razumevanjem in da pri tem delavci elektroenergije nimamo nobenih težav. To je povsem razumljivo, saj imamo vsi isti cilj: najbolj optimalna proizvodnja in s tem tudi dohodek delovne organizacije.

Aleš Soklič

Inovacijska dejavnost v januarju

V mesecu januarju so odbori za gospodarstvo na treh sejah obravnavali enajst predlogov tehničnih izboljšav, koristnih predlogov in idej ter jih pozitivno ocenili in odobrili. Skupni prihranek znaša 83.511.405 din, zato je sedemnajst novatorjev prejelo 2.493.110 din posebnih nadomestil ali 3% od ugotovljenih koristi.

TOZD Talilnice

Jožu Arhu je bilo odobreno posebno nadomestilo za predelavo platišča koles od prikolic tovornjakov za nakladače BOBCAT. Stari in novi nakladači BOBCAT, katerega uporabljajo za nakladanje in razkladanje ferolegur, imata v originalni izvedbi kolesa z gumami brez zračnic. Ker takih gum ne izdeluje nobeno podjetje v Jugoslaviji, so jih morali uvažati. Zaradi vse težje nabave koles z gumami iz uvoza so najprej v originalna platišča vgradili domače gume z zračnicami, ki so iste premera kot uvožene, vendar so bile zaradi drugačne oblike platišča gume pogosto prebite. Poraba gum je bila tako velika, da je bila dobava domačih gum problematična.

Prijavitelj izboljšave je za rešitev tega problema uporabil platišča prikolic tovornjakov. V platišča je dal vdelati plošče za pritrditev kolesa na osi tako, kot jih imajo originalna kolesa. Predelana platišča z domačimi gumami povsem nadomeščajo uvožena in so tudi znatno cenejša.

TOZD Ploščati program

Antonu Kunčiču je bilo odobreno drugo posebno nadomestilo za predelavo priključkov cevki za zemeljski plin in kisik na sektorju NC OMNIMAT. Priključne cevke za zemeljski plin in kisik za gorilnike sektorja so v originalu iz uvoza. Te jeklene gibljive cevke so med rezanjem izpostavljene razmeroma visoki temperaturi, zato so se na mestu cevnega priključka ali na pregibu ob priključku pogosto kvarile. Med obratovanjem je prihajalo do lomov stene cevi in s tem do puščanja energijskega medija. Ob takih primerih je bilo potrebno cevko zamenjati z novo. Avtor izboljšave je z izvedeno predelavo spremenil obliko priključka na cevkah, ki so pritrjene na gorilnih glavah, ter jih ojačal in s tem preprečil lome na pregibnih cevkah ter podaljšal njihovo življenjsko dobo.

Zdravku Jamarju in Antonu Ravniku je bilo odobreno prvo posebno nadomestilo za ogrevanje luženih TVT Si jekel pred hladnim valjanjem na ZRM ogrođju. Določene kvalitete TVT Si je-

kel je potrebno pred hladnim valjanjem ogreti na temperaturo 60 — 70 °C. To ogrevanje so pred uvedbo izboljšave izvajali na ZRM ogrođju, vendar je bila zmogljivost gretja majhna. Zaradi tega so del kolobarjev valjali neogretyh, zato je pri nekaterih kolobarjih prihajalo do pretrga traku. Prijavitelja sta uvedla gretje treku na lužilni liniji 1 v krtačnem spiralniku. S paro ogrevajo spiralno vodo in neposredno s tem tudi trak.

Stanku Kličku in Jožu Kličku je bilo odobreno enkratno posebno nadomestilo za izdelavo lesenih vložkov za vstavljanje v kolobarje tankih dimenzij pločevine. Zaradi neustreznega natega na lužilnih linijah SSAP in SSSL je pri snemanju tankih dimenzij kolobarjev prihajalo do posedanja. Takšni kolobarji so pri ponovnem vpenjanju na dresirnem ogrođju povzročali težave, vpenjanje je trajalo dalj časa, nekaj notranjih ovojev kolobarjev pa je bilo poškodovanih. Avtorja sta izdelala lesene vstavke v obliki križa s stranicami, ki jih vstavljajo pri snemanju kolobarjev na lužilni liniji.

Jožu Kličku in Stanku Kličku je bilo odobreno enkratno posebno nadomestilo za vgraditev šob na dresirnem ogrođju za odpihovanje ostankov medvojnega papirja. Kolobarji nerjavnih HVT, ki so namenjeni za končno obdelavo površine na dresirnem ogrođju, imajo med ovoji navit medvojni papir, ki služi kot zaščita površine pri luženju na liniji SSAP. Pred dresiranjem je potrebno ta papir odvit. Zaradi različnih vzrokov so posamezni delci ostajali na površini ter skupno s HTV šli skozi valje in se lepili nanje, kar je povzročalo poškodbe površine HTV. Na pobudo avtorja so na vstopni strani dresirnega ogrođja, na spodnji in zgornji strani traku, namestili dve cevi s šobami, iz katerih piha komprimiran zrak. Med dresiranjem na ogrođju komprimiran zrak odpihne ostanke papirja.

TOZD Okrogli program

Nusredu Smajloviču je bilo odobreno enkratno posebno nadomestilo za vgraditev električnega stikala pri na-

kladalni rampi za izklop vlečne linije. Pri odvijanju valjane žice iz nakladalne rampe se zaradi slabo navitih kolobarjev žice odvijajo več žic naenkrat, žica se zmede in žičar tega ne more popraviti, preden pridejo zanke do mejnega stikala, ki vlečno linijo izklopi. Posledica tega so zastoji na liniji, pa tudi varnost žičarja je ogrožena, ker ga lahko zanka žice poškoduje. Zato je avtor vgradil na zaščitni ograji pri nakladalni rampi električno stikalo, ki izklopi vlečno linijo, če se žica zmede.

Nad Jesenicami je gorelo

V torek, 14. februarja, je nekaj po 14. uri na pobočju Jelenkamna nad Jesenicami izbruhnil požar, ki se je potem ob dokaj močnem vetru hitro širil in v sorazmerno kratkem času zajel ves hrib. Veliko truda so vložili gasilci, pripadniki civilne zaštite, občani in pripadniki JLA, da so požar lokalizirali in potem tudi pogasili. Akcija gašenja požara je trajala do nedelje, 19. februarja. Pri opravljanju svoje dolžnosti se je smrtno ponesrečil poklicni gasilec PGRS Železarnje Matko Ažman.

Da je na pobočju Jelenkamna začelo goreti, so občani sporočili ob 14.10. Prvi so se na kraj požara podali gasilci iz PGRS Železarnje, takoj zatem pa so bila aktivirana vsa gasilska društva v občini. Do aktiviranja občinskega štaba civilne zaštite je akcijo vodilo operativno vodstvo gasilcev.

V času, ko pišemo te vrstice, celotna

akcija še ni zaključena. Zaradi izjemno suhega vremena še vedno obstaja možnost ponovnega izbruha požara, zato je celotno območje pod nadzorom. Da bi bralece Železarnje že sedaj seznanili s potekom akcije gašenja požara, smo za razgovor zaprosili Vojteha Koblarja, poveljnika občinskega štaba civilne zaštite, in Janeza Kra-

marja, vodja oddelka za SLO in DS Železarnje, ki sta nam akcijo gašenja požara orisala vsak iz svojega zornega kota. Podrobnejše poročilo o poteku akcije, zlasti o delovanju občinske gasilske zveze, PGRS Železarnje in gasilskih društev v akciji, bomo objavili v naslednji številki Železarnje.

Vojteh Koblar: »Celotno akcijo gašenja požara je vodil občinski štab civilne zaštite, samo izvajanje gašenja pa član štaba z operativnim vodstvom, PGRS Železarnje in občinska gasilska zveza.

(Nadaljevanje na 3. strani)



Za komandnim pultom med akcijo
(foto: Silvo Kokalj)



Zaslužen počitek vojakov po naporni noči, v učilnici
Gasilskega doma (foto: Silvo Kokalj)

(Nadaljevanje s 1. strani)

V preteklem letu pričeli s prodajo našega znanja in storitev

bo mikroorganizacije sektorja, je določenih le 15 stalnih delovnih mest, vse ostale naloge (vodij projektov, strokovnih sodelavcev, projektantov, asistentov in tehnikov) pa se določajo sproti glede na obseg dela. Delavci za posamezne projekte se kadrujejo večinoma iz Železarn in se po opravljenem delu razporedijo spet na druga dela in naloge; po potrebi se v delo vključujejo tudi zunanji sodelavci. Sektor inženiring je tako edini primer v Železarni, kjer se zaradi projektnega pristopa k izvajanju nalog določata število delavcev in čas trajanja njihovega dela za določen čas.

Tak način kadrovanja je v letu 1988, ko so bile lastne investicije zmanjšane na minimum, število naročnikov prodajnih projektov pa zaradi zmanjšane investicijske dejavnosti v vsej Jugoslaviji tudi razmeroma majhno, vplival na bistveno zmanjšanje staleža v sektorju. Del odvečnih delavcev so uporabili za druga dela in naloge v Železarni, nekaj pa so jih zaposlili v sektorju kot pomoč pri svojih delih v temeljnih organizacijah (predvsem pri odpravljanju napak in dodelavah v Jeklarni 2) ter pri pripravi raznih predinvesticijskih programov za investicije v naslednjem obdobju. Seveda je tak pristop k zapo-

slovanju za delavce nezanimiv, saj nikoli ne vedo, koliko časa bodo lahko opravljali določeno delo, zato je tudi njihova pripravljenost na sodelovanje pri delu na projektih majhna. Poiskati bo treba način, da bi pritegnili posameznike k temu delu (to bi najlažje dosegli z boljšim stimuliranjem projekt-nih timov), sicer se bodo v sektorju v prihodnje srečevali z velikimi težavami pri zagotavljanju ustreznih kadrov za projekte.

V preteklih letih se je sektor inženiring ukvarjal predvsem s pripravljanjem in izvajanjem večjih investicij v Železarni, v letu 1988 pa je prevzel tudi skrb za prodajo našega znanja in storitev zunanjim uporabnikom. S pomočjo raziskave tržišča in raznih marketinških pristopov so uspeli pritegniti zanimanje kupcev za inženiring storitve Železarn, izdelali pa so preko 20 večjih ponudb (samostojnih in v okviru inženiringa Slovenskih železarn) za domače in tuje naročnike. Tako obsežna dejavnost pri prodajnih projektih v preteklem letu je bila potrebna zaradi skromne lastne investicijske dejavnosti, ki se je omejila predvsem na zaključevanje investicije lužilne žice, odpravljanje pomanjkljivosti v Jeklarni 2 in finalizacijo debele pločevine; novih

investicij zaradi finančnih težav Železarn praktično ni bilo.

V Železarni še nismo izdelali načrta lastne investicijske dejavnosti za leto 1989, zato tudi sektor inženiring ne pozna obsega svoje dejavnosti v letošnjem letu. Ker so v preteklem letu uspeli izdelati veliko prodajnih projektov in dobili tudi že prva naročila, računajo, da bodo opravičili obstoj tistega

dela inženiringa, ki je rezultat zadnje reorganizacije.

Po besedah direktorja inženiringa Emila Azmana je dejavnost tega sektorja v Železarni premalo znana in cenjena. Inženiring bo s svojo prodajno dejavnostjo pridobil pomen le, če bodo tudi vodilni v Železarni začeli razmišljati o boljšem izkoriščanju, prenašanju in prodajanju našega bogatega

znanja, ki smo si ga pridobili pri vsakdanjem delu na vseh področjih. Le tako se bomo približali svetu, kjer imajo vse velike železarne močne inženiringe, katerih dejavnost marsikje presega osnovno metalurško dejavnost. Seveda bo za tak razvoj našega inženiringa potreben čas, predvsem pa razumevanje vodstva Železarn.

Tanja Kastelic

Rezultati glasovanja na referendumu 21. februarja 1989

	Volil. upravič.	Glasovalo		Dopolnitev SaS o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za OD in dela SSP				Metodologija ugotavljanja zahtevnosti del in nalog				Pravilnik o osnovah in merilih delitve OD in skupne porabe			
		Štev.	%	ZA	%	PROTI	%	ZA	%	PROTI	%	ZA	%	PROTI	%
1. Talilnice	725	593	81,8	203	28,0	363	50,1	197	27,2	368	50,7	198	27,3	361	49,8
2. Ploščati program	1093	885	81,0	335	30,6	550	50,3	306	28,0	579	53,0	336	30,7	549	50,2
3. Okrogli program	893	722	80,9	310	34,7	393	44,0	300	33,6	390	44,7	305	34,1	393	44,0
4. Tehnične dejavnosti	1844	1564	84,8	646	35,0	842	45,7	571	31,0	916	49,7	643	34,9	843	45,7
5. Komerciala	152	131	86,2	72	47,4	56	36,8	53	34,9	75	49,3	65	42,8	62	40,8
6. Družbeni standard	185	143	77,3	81	43,8	58	31,4	63	35,1	76	41,1	80	43,2	62	33,5
7. Delovna skupnost	844	731	86,6	356	42,2	356	42,2	290	34,4	420	49,8	340	40,3	372	44,1
ŽELEZARNA	5736	4769	83,1	2003	34,9	2618	45,6	1782	31,1	2833	49,4	1967	34,3	2642	46,0

Kaj je novega v sindikatu

Obiskali smo Gorenje

Člani izvršnega odbora konference osnovnih organizacij sindikata smo se 15. februarja odzvali povabilu sindikata in družbenopolitičnih delavcev SOZD Gorenje in obiskali to veliko in uspešno sestavljeno organizacijo. SOZD Gorenje so predstavljali: predsednik konference zveze sindikata SOZD Gorenje Vlado Rančigaj, predsednik osnovne organizacije sindikata Elektronika široka potrošnja Štefan Senič, vodja oddelka za delo z DPO Marjana Koren in strokovni sekretar konference zveze sindikata SOZD Gorenje Jožica Hercog.

V uvodni predstavitvi je predsednik konference zveze sindikata SOZD Gorenje poudaril pomen sozda za razvoj vseh delovnih organizacij v tem sestavu in da so tudi v sedanjih pogojih gospodarstva njihovi rezultati vzpodbudni. Predstavil je tudi organizacijo njihovega sindikata; na ravni sozda imajo 7 konferenc sindikata, v delovnih organizacijah pa skupaj 124 osnovnih organizacij. V njih dela približno 740 sindikalnih aktivistov, profesionalno pa sta zaposlena dva sekretarja in vodja oddelka za delo z DPO. Potrebe pa kažejo, da bi za konkretno delo morali zaposliti še nekaj delavcev. Zelo dobro sodelujejo z vodstvom, ki jih o vseh dogajanjih obvešča in vabi k sodelovanju; mnenje sindikata se upošteva.

Prizadevajo si aktivirati delo sindikalnih delovnih skupin, kjer želijo izboljšati sodelovanje. SOZD Gorenje deluje res kot SOZD in to se pozna tudi v sindikatu. Vseh akcij se lotevajo celovito in z obveznim stališčem sindikata, ki je k omeni povabljen še pred nadaljnjimi postopki. Prav sedaj pripravljajo zasnovano integralnega projekta razvojne preobrazbe sistema Gorenja. Integralni projekt razvoja poslovnega sistema Gorenja vsebuje programske sklope:

1. Gorenje v Evropi po letu 1992
 2. Ciljno vodenje
 3. Uresničevanje treh reform in priprava ustreznih izvedbenih aktov
 4. Dograditev sistema nagrajevanja
 5. Celostna podoba Gorenja
 6. Organizacijska, kadrovska in informacijska preobrazba
 7. Izobraževanje
- Naloge sindikata pa so še:
- v novejših razmerah in ob novi zakonodaji o podjetjih se ukvarjajo tudi z opredeljevanjem nalog sindikata,
 - vztrajajo pri zahtevah oziroma upoštevanju pripomb sindikata pri sprejemanju raznega gradiva,
 - postavlja se vprašanje uresničitve 40-urnega delovnika (kako organizirati ostale institucije, ki so povezane z delom v treh izmenah),
 - za vodstva in administracijo naj bi osvojili delovni čas od 8. do 16. ure,
 - vztrajajo na predlogu, da bo sindikalna lista upoštevana pri načrtovanju,
 - v obravnavi imajo predlog, da se ustanovi počitniška skupnost, kjer bi vsak delavec združeval 0,06 % bruto osebnega dohodka. Denar bi namenili za nakup počitniških zmogljivosti.

V razgovoru je bilo poudarjeno, da je za dobro delo največ vredna samoiniciativa vsakega posameznika, tako delavca kot funkcionarja sindikata, kjer so zahteve še večje. Povezava sindikata s poslovdstvom in vodstvom je nujna, če hočemo doseči skupno postavljene cilje, so še poudarili. Ogled proizvodnje je pokazal, da so tudi na tem področju stvari vzeli povsem resno. Povsod se odražajo red, delovna in tehnološka disciplina in zavzetost pri delu. V več kot enournem ogledu smo dobili vtis, da je proizvodnja sodobno organizirana od skladišča, transportnih poti do kontrole. Zelo pade v oči urejeno delovno okolje, še

posebej čistoča in red na delovnem mestu. Tu so dosegli visok nivo, ki ga kaže posnemat.

Družbeno prehrano imajo urejeno na enem mestu, tako da s kuhinjo in jedilnico v sredini tovarniškega prostora pokrivajo vse potrebe delavcev. Uvedli so tudi jutranji obrok pri stroju. Ta obrok so uvedli poleg redne malice zato, ker se nekateri delavci vozijo iz precej oddaljenih krajev in je čas do

malice predolg. Jutranjo »štručko kruha in kozarec čaja« med delom so delavci z zadovoljstvom sprejeli, saj mnogim ta obrok nadomesti tudi zajtrk.

Čeprav se naše delo v marsičem ne more primerjati z delom v Gorenju, smo vseeno dobili vzpodbudo, da bi na nekaterih področjih sigurno lahko izkoristili njihove izkušnje.

Sindikat Železarn

SŽ — Železarna Jesenice
Konferenca osnovnih organizacij sindikata
Komisija za športno rekreacijo

Vabimo na

večer
s športniki Železarn Jesenice

v sredo, 1. marca, ob 18. uri v dvorani gledališča Tone Čufar na Jesenicah, kjer bo

razglasitev rezultatov in
najboljših športnikov
za leto 1988.

Nastopal bo zabavni orkester POJŽ, dirigent Franc Košir;
kot gost nastopa Alfi Nipič.

Po sklepu odbora za delovna razmerja TOZD Komerciala z dne 15.2.1989

objavljamo

prosta dela in naloge:

samostojni prevajalec, šifra 4746, U-5, 19. ktg., 1 oseba
Pogoji:
Filozofska fakulteta — II. stopnja (angleški, nemški jezik),
tri leta delovnih izkušenj.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na kadrovske sektor Železarn Jesenice, z oznako za TOZD Komerciala.

Po sklepu odbora za delovna razmerja TOZD Komerciala z dne 15.2.1989

ponovno objavljamo

prosta dela in naloge

1. vodja materialnega gospodarjenja, šifra 4760, U-5, 24. ktg., 1 oseba
2. strokovni sodelavec planer, šifra 4771, U-5, 19. ktg., 1 oseba

Pogoji:
ad. 1
— visoka šola ekonomske, komercialne ali organizacijske smeri,
— pet let delovnih izkušenj,

ad. 2
— visoka ali višja šola ekonomske smeri,
— dve leti delovnih izkušenj.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na kadrovske sektor Železarn Jesenice z oznako za TOZD Komerciala.

Po sklepu Odbora za delovna razmerja TOZD Okrogli program z dne 17. februarja 1989

objavljamo

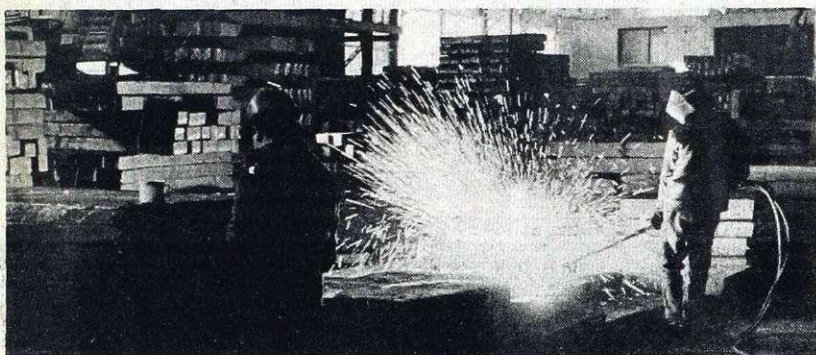
prosta dela in naloge

1. obrat Žičarna
žičar RF, šifra 2258, D-3, 8 ktg., 4 osebe
žičar SD, šifra 2253, D-4, 10 ktg., 2 osebi
žičar Alma-Ata, šifra 2230, D-4, 11 ktg., 1 oseba
žičar Herborn 6 in 8, šifra 2267, D-3, 9 ktg., 2 osebi
žičar HVŽ linij, šifra 2246, D-4, 11 ktg., 2 osebi
pletilec žice, šifra 2296, D-3, 10 ktg., 3 osebe

2. obrat Valjarne žice in profilov
adjuster, šifra 8471, D-3, 7 ktg., 3 osebe

Pogoji:
ad 1/ Poklicna šola za žičarja, 6 mesecev delovnih izkušenj.
ad 2/ Dokončana osnovna šola, 6 mesecev delovnih izkušenj.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v osmih dneh po objavi na Kadrovske sektor Železarn Jesenice z oznako za TOZD Okrogli program.



Signiranje in površinska obdelava slabov v Valjarni bluming-štekli (foto: Irena Kučina)

O delu oddelka za zaščito industrijske lastnine

V preteklem letu smo pripravili in obračunali 165 predlogov tehničnih in tehnoloških izboljšav, koristnih predlogov in idej. V pripravljenem gradivu je bilo zajetih 65 na novo prijavljenih predlogov tehničnih in tehnoloških izboljšav, 8 koristnih predlogov, 30 idej, 30 drugih in 32 tretjih rent.

Odbori za gospodarstvo so pripravljeno gradivo obravnavali na tridesetih sejah ter 159 predlogov pozitivno ocenili in odobrili, 6 predlogov pa zavrnili. Novatorji v TOZD in DSSS so s teh-

ničnimi in tehnološkimi izboljšavami ustvarili 3.216.209.340 din prihranka, za kar so prejeli 53.656.377 din posebnih nadomestil. Posebna nadomestila so bila izplačana 330 novatorjem.

Rezultati inventivne dejavnosti zadnjih pet let:

Leto	prihranki din	nadomestila din	%	število sodelujočih avtorjev	štev. predlogov
1984	109.375.769	3.017.215	2,8	241	104
1985	582.706.493	9.222.013	1,6	362	143
1986	968.044.024	16.671.727	1,7	400	166
1987	1.881.341.620	33.555.765	1,8	399	172
1988	3.216.209.340	53.656.377	1,7	330	159

Dosežki novatorjev po TOZD

TOZD	prihranki din	nadomestila din	štev. obrač. predlogov	štev. sodelujočih avtorjev	% os. nad./prih.
Talilnice	391.465.734	11.219.622	38	89	2,87
Plošč. pr.	1.431.445.808	23.517.515	76	153	1,64
Okrog. pr.	1.365.717.530	16.470.442	36	68	1,21
Tehn. dej.	17.138.218	1.765.796	6	12	10,30
DSSS	10.442.050	683.002	3	8	6,54
SKUPAJ:	3.216.209.340	53.656.377	159	330	1,67

Poleg teh del in nalog smo na novo registrirali in pregledali upravičenost prijav za 91 predlogov, katere je posredovalo 187 avtorjev.

Tudi lani smo uspešno predstavili dosežke naših novatorjev na šestnajsti jugoslovanski razstavi izumov, tehničnih izboljšav in novitet RAST VU 88. Z razstavljenimi eksponati smo vzbudili precej zanimanja in dosegli pomembne uspehe (eno zlato, eno srebrno in dve bronasti plaketi). Sodelovali smo tudi pri organiziranju razstave dosežkov novatorjev jeseniške občine, ki je bila v razstavnem salonu DOLIK.

Precejšen del razpoložljivega dela je bil porabljen za dela pri organiziranju in pripravi gradiva za podeljevanje nagrad. Decembra 1988 je delavski svet Železarn podelil na predlog komisije: Pantzovo nagrado dipl. ing. Jožu Arhu, nagrado za najboljše dosežke na področju varstva pri delu, humanizacije dela in varstva delovnega in bivalnega okolja Borisu Truhčevu in Mihu Jurkoviču. Na predlog našega oddelka pa so bile podeljene tudi zlate in srebrne novatorske plakete.

Pripravili smo tudi gradivo za podelitev bronastih novatorskih plaket in novatorskih diplom, katere so bile podeljene na sejah delavskih svetov posameznih temeljnih organizacij.

Izdelali smo deseto številko biltena INOVACIJE V SOZD SŽ. Sodelovali smo pri izdelavi osnutka novega pravilnika o inventivno inovacijski dejavnosti, kateri bo v prvih mesecih letoš-

njega leta dan v javno razpravo in sprejem.

Pri svojem delu že dalj časa opazamo, da preveč razpoložljivega časa in naporov porabimo za zbiranje strokovnih ocen in konkretnih učinkov posamezne inovacije. Te podatke, ki bi bili vsekakor usklajeni, nam bi moralo posredovati vodstvo TOZD — uporabnika inovacije. To bomo v prihodnje morali odpraviti, saj je pri sedanjem načinu dela oddelek obremenjen do take stopnje, da ne more posvečati potrebne pozornosti usmerjanju politike na področju inventivno-inovacijske dejavnosti in odpravljanju pojavljajočih se problemov.

Opazimo tudi, da je v lanskem letu močno upadlo število obiskov strokovnih posvetovanj, seminarjev in sejmov na temo inovacijske dejavnosti. Ker rednega izobraževanja na temo inovativno poslovanje ni, menimo, da so prav obiski strokovnih posvetovanj in seminarjev najracionalnejši način pridobivanja novih znanj in izkušenj ter seznanjanja s stanjem inventivno-inovacijske ustvarjalnosti v drugih okoljih. Gradivo in izkušnje, ki bi jih pridobili, bi s pridom uporabili pri organiziranju in usmerjanju inovacijske dejavnosti v naši Železarni.

Ivanka Petrič

(Nadaljevanje s 1. strani)

pripadnike enot civilne zaščite v KS Sava o pripravljenosti za akcijo. Do velikega razmaha požara je prišlo po 20. uri vsled česar so bili vpoklicani takoj pripadniki CZ v mestnih krajevnih skupnostih. Po 23. uri pa so se pripadniki enot CZ že začeli zbirati in odhajati na področje požara. Nekaj po 22. uri, ko smo ugotovili, da požaru sami ne bomo kos, smo na pomoč poklicali tudi pripadnike JLA, ki so prispeli ob 00.30 uri, skupaj z njimi pa kot poznavalce

Enote civilne zaštite iz KS Sava so sodelovale pri gašenju do zjutraj, potem pa so jih zamenjale enote in delavci, ki so vključeni v CZ v Železnari, Gradisu, Gradbincu TOZD Go Jesenici, Kovinarji in pa iz Merkurja in ostalih DO, ki so locirane na Plavskem travniku. Ti so na pogorišču ostali do popoldnanskih ur, ko so jih zopet zamenjale enote CZ iz KS in gozdarji.

Odziv pripadnikov CZ, občanov Jesenic, kmetov iz Javorniškega Rovta in Planine pod Golico, OZD in pripadnikov JLA je bil na poziv za gašenje požara izjemno velik, seveda poleg gasilcev, ki so prav od začetka delovali zelo kontinuirano. Zato se vsem sodelujočim v gašenju požara zahvaljujem za uspešno opravljeno delo.

»Is to je ocenil potek akcije in ugotovil, da se akcija vodi kvalitetno, strokovno in v skladu z razpoložljivimi kadri in opremo. Podobna je bila tudi ugotovitve poveljnika republiškega štaba CZ, ki je v akciji pomagal s tem, da je zagotovil nekaj manjkajoče opreme in sodeloval pri angažiranju helikopterja JLA.«

Janez Kramar: »Naš oddelek je v primerih kot je ta, ko pride do izjemnih razmer, do naravnih nesreč, pa tudi v primeru vojne, dolžan mobilizirati pripadnike splošnih in specializiranih enot civilne zaščite železarne za pomoč pri sanaciji razmer. Izdelane imamo načrte za postopke v posameznih primerih. Samo akcijo gašenja požara so vodili gasilci PGRC Železarne in gasilskih društev jeseniške občine. Mi pa smo zaradi čimbolj usklajenega delovanja sodelovali z občinskim štabom za civilno zaščito.

Čprav so v takih primerih pravzaprav dolžni sodelovati vsi občani, je le potrebno pohljaliti odziv delavcev Železarn, predvsem pripadnikov splošnih enot TOZD Tehnične dejavnosti, Delovne skupnosti in delno tudi TOZD Komerciala, kar kaže na to, da so ljudje pripravljeni sodelovati, kadar je to potrebno. V akciji je od srede, 15. februarja, do nedelje, 19. februarja, sodelovalo 123 delavcev Železarn, bodisi med delovnim časom bodisi med svojim prostim časom. Ocenjujemo, da po- slej naše sodelovanje ne bo več potreb- no, če pa se bodo razmere poslabšale, se bomo v akcijo še vključevali, vendar ne več v takem obsegu.

Sedaj, ko je akcija praktično zaključena, bo Komite za SLO in DS Železarno izdelal temeljito analizo našega delovanja, pri čemer bomo obravnavali tudi nekatere neusklajenosti. Na terenu je denimo prihajalo do določenih pomanjkljivosti pri oskrbi s hrano, zlasti za tiste, ki so pri gašenju sodelovali po ves dan. Ocenjujemo, da takih primerov ni bilo veliko, v prihodnje pa bi se jim radi povsem izognili.«

d.b.

OD 27. FEBRUARJA DO 5. MARCA

28. februarja, Janez POLJŠAK, poslovodni odbor, Hrušica 12.

28. februarja, Janez POLJŠAK, poslovodni odbor, Hrušica 12.
1. marca, Boris PESJAK, poslovodni odbor, Žirovnica, Breg 154, ☎ 80-837.
2. marca, Ernest PUŠNIK, TOZD Komerciala, Hrušica 138.
3. marca, Bogdan RAVNIK, HV Bela, Jesenice, Tavčarjeva 3b, ☎ 83-734.
4. marca, Karel RAVNIK, Jeklarna 1, Hrušica 195.
5. marca, Vinko ROTAR, Transport, Jesenice, Cesta talcev 8a, ☎ 82-792.

Dežurstvo traja vsak dan od 14. do 6. ure naslednjega dne, in sicer tako, da je dežurni v tem času doma. Ob sobotah, nedeljah in praznikih traja dežurstvo od 6. ure do 6. ure naslednjega dne.

V času dežurstva je dežurni dolžan opraviti obhod po železarni, svoje pripombe vpisati v dežurno knjigo ter o tem ob predaji dežurstva poročati podpredsedniku poslovnega odbora.

Datum:	Dnevni:	Nočni:
Ponedeljek — 27. 2.	Franc Bassanese	Klavdij Mlekuž
Torek — 28. 2.	Miran Kovač	Milan Ravnik
Sreda — 1. 3.	Miroslav Zupan	Jože Cej
Četrtek — 2. 3.	Alojz Varl	Alojz Slovnikič
Petek — 3. 3.	Matija Urh	Adam Kovač
Sobota — 4. 3.	Rado Legat	Janez Arh
Nedelja — 5. 3.	Martin Brumat	Marjan Erman

Od 27. februarja do 3. marca bodo delale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek in IV. obratna ambulanta
— dr. Ivica Vreš.

POPOLDNE: II. obratna ambulantna — dr. Alenka Katnik in III. obratna ambulantna — Bernarda Benedik — Tili.

V soboto, 3. marca, samo dopoldne: II. obratna ambulanta — dr. Alenka Katnik in III. obratna ambulanta — dr. Bernarda Benedik — Tili.

DOPOLDNE: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražišar in II. zobna ambulanta — dr. stomat. Alojz Smolej.

POPOLDNE: III. zobna ambulanta bo zaradi rednega letnega dopusta zaprta. V soboto, 3. marca bo zaradi rednega letnega dopusta III. zobna ambulanta zaprta.

V kartoteki obratne ambulate sprejemamo knjižice dopoldan od 6. ure do 10.30, popoldan od 12. ure do 17.30.

25. in 26. februarja, Anton MOHORČ, Jesenice, Kurirska 1a, ☎ v službi 83-281.
Dežurni Vatrostalne je v soboto od 6. do 12. ure na delovnem mestu, v prostem času do ponedeljka do 6. ure zjutraj pa je dežurni dosegljiv na domu.

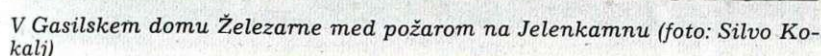
INVALIDSKO UPOKOJENI:

Janez Čerin, 1939, Žičarna — 28 let v ŽJ; Marjan Gasar, 1934, Strojne delavnice — 34 let v ŽJ; Alojzija Kamenshek, 1945, Valjarna bluming štekel — 27 let v ŽJ; Ivan Kapus, 1935, Transport — 34 let v ŽJ; Savka Magovac, 1943, Jeklovlek — 16 let v ŽJ; Bego Musič, 1936, Jeklarna 1 — 30 let v ŽJ; Anton Srna, 1935, Transport — 33 let v ŽJ; Milan Subotič, 1937, Vzdrževanje — 28 let v ŽJ; Milana Ulčar, 1956, Transport — 5 let v ŽJ in Francka Urbas, 1936, Elektrode — 18 let v ŽJ.

UMRL:

Izidor Bremec, 1933, splošni sektor — 33 let v ŽJ.

TOZD	število delavcev	bolovanje %	porod. dop. %	red. letni dopust %	ostala odsotnost %	skupna odsotnost %
Talilnice	729	7,18	0,26	9,18	0,38	17,00
Ploščati prog.	1098	8,88	0,59	9,39	0,42	19,28
Okrogli prog.	896	9,21	1,22	9,59	0,46	20,48
Tehnične dejav.	1847	6,68	0,35	7,84	0,64	15,51
Komerciala	163	4,00	3,94	8,03	0,06	16,03
Družb. standard	186	9,74	6,24	11,30	0,24	27,52
DSSS	850	5,04	3,55	8,80	0,56	17,95
Železarna	5769	7,34	1,28	8,83	0,50	17,95

[illegible]

Odbor za gospodarstvo pri Delovni skupnosti skupnih služb je imel 15. februarja svojo šestnajsto sejo.

Najprej so pregledali sklepe prejšnje seje in obravnavali stališče poslovodnega odbora glede nadurnega dela. Odbor je sprejel sklep, da naj poslovodni odbor spremlja nadurno delo nad trideset ur mesečno in sklep, da ne bo več vztrajal na realizaciji sklepa 3.2. z dvanajste seje (načrtovanje nadurnega dela po sektorjih).

N.K.

**SŽ Železarna Jesenice, n. sol. o.
Jesenice, C. železarjev 8**

objavlja javno licitacijo
za prodajo osnovnih sredstev

15 el. motorjev od 3,7 kW do 90 kW, izklicna cena je 1.000 din za kW.
4 črpalke po 200.000 din.

Licitacija bo v petek, 3. marca, ob 10. uri. Ogled navedenih osnovnih sredstev bo v četrtek, 2. marca, od 10. do 13. ure. Ogled in licitacija bosta v skladiščnih prostorih na Blejski Dobravi.

Vsak ponudnik mora plačati varščino 10 % od izklicne cene na dan licitacije pri blagajni železarne.

Osnovna sredstva se prodajajo po načelu videl — prevzel.

Vse informacije se dobijo na ☎ 81-441, int. 20-25.

SŽ Železarna Jesenice
OSMP

Tehniška dediščina — bogastvo ali breme? (15)

Spomeniško-varstvene akcije v martinarni omogočajo, da zanamcem ohranimo eno martinovko. Za razliko od plavža, ki je prevelik zalogaj, pa bi bilo Siemens-Martinovo peč tudi v teh časih možno celo rekonstruirati na drugem (primernejšem) mestu. Za to govorijo vsi kriteriji in ne nazadnje celo eden od manj pomembnih, starost naprav. Seveda sodijo k temu tudi vse, včasih tudi manj pomembne naprave in orodja do martinarskih oblek. Samo tako celovit pristop k ohranjanju spomina na stoletno obdobje jeklarjenja v Siemens Martinovih pečeh bo uspešen, čeprav se je v času od ustavitve peči že marsikaj uničilo in izgubilo.

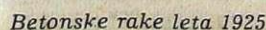
Celovita raziskava martinarskega poklica bo lahko sprepričljiva le, če bomo z zadostnim spoštovanjem pristopili k spomeniškovarstvenim akcijam za ohranitev ene od martinovih peč. Naj pisec še tako prepičljivo opisuje delo v martinarni, bodo vendarle tudi materialni ostanki in dediščina tisto, kar bo z vso prepričljivostjo govorilo v prid nekemu obdobju.

Kako težko in garaško delo je bilo v martinarni, vedo samo tisti, ki so tam služili kruh. Pisatelj Edo Torkar je med svojimi spomini na martin zapisal: »Šmelcer se obleče v azbest, cvajter odpre vrata, šmelcer potopi zajemalko v talino in vzame poskusni vzorec, helfer ga nese v laboratorij, cvajter pri telefonu čaka rezultate, šmelcer še naprej pihá kisik v talino, helfer zadaj za pečjo zmeče silicij v razbeljeno ponev, telefon zazvoní, vzorec je dober, prebodi« (Zelezar, 11. oktober 1984). Pisatelj je ohranil spomin na martinarje, naloga muzejev in spomeniškega varstva pa je, da ohrani materialne ostankе, v tem primeru pomembne industrijske ostaline.

Leta 1984, ko je pisatelj pisal o delu v martinu, je bilo v teh obratih še vse polno življenja, danes je že več kot leto tišina. Morda bomo uspeli dati vsaj eni od martinovk novo življenje, življenje kulturne dediščine.

(se nadaljuje)

Tone Konobeli





Poslovanje SOZD Slovenske železarnе v decembru 1988

I. Proizvodnja

Proizvodnja jekla je v primerjavi z načrtom dosegla vrednost 106 % in je tudi precej višja od novembrske. Načrt sta presegle Železarna Jesenice s 113 % in Železarna Store s 108 % realizacijo. Železarna Ravne je dosegla 93 % proizvodnjo, vendar pa je tudi ta višja od novembrske. V kumulativni proizvodnji za okrog 2 % nižja od lanskega leta in 4 % od načrtovane.

Uspešna je bila tudi proizvodnja končnih izdelkov (108 % glede na so-razmerni mesečni načrt). Načrt so presegle Železarna Jesenice, Železarna Store in Tovil, ostale DO pa so zaostale za načrtom od 24 % do 4 %. V kumulativni je večina DO presegla lanskega leta proizvodnjo, zaostajata le Železarna Store s 87 % in Veriga s 96 %. Za načrtom pa poleg njih zaostaja še Železarna Ravne.

2. Prodaja

Prodaja končnih izdelkov

V kumulativni količinske prodaje končnih izdelkov v primerjavi z lanskim letom nista presegli samo Železarna Store in Veriga. Na nivoju SOZD ostaja kumulativna prodaja približno ista kot lanskega leta in znaša 102 % lanskega leta kumulativne vrednosti.

Zunanja realizacija

Vrednost realizacije v kumulativni je v primerjavi z lanskim letom za vse DO večja približno od 3 do 4 - krat. Največje povečanje realizacije v decembru v primerjavi z načrtom je dosegla Železarna Jesenice, sledijo pa Železarna Store in Tovil. Tudi v doseženi kumulativni vrednosti v primerjavi z lanskim letom sta Železarna Jesenice in Tovil najuspešnejša.

Hm, hm ...

S tajne seje Predsedstva OK ZSMS Jesenice

Verjetno že veste, da na Jesenicah obstaja tudi Predsedstvo OK ZSMS Jesenice in da redno prečesava notranjo (mladinsko) in zunanjo (vsesplošno) politiko. Vendar včasih izvedejo tudi kakšno sejo za zaprtimi vrati v Pikovi dāmi. Na zadnji taki redni seji so se menili, da bodo ustanovili stranko nedelavne mladine in mladinsko posredovalnico za nesrečno zaljubljenost. Glede prve žgoče teme se niso mogli dogovoriti (za to bi bilo treba tudi kaj narediti); pri drugi pa so enoglasno in odgovorno zadolžili sekretarja KS ZSMS Železarna Jesenice, da pripravi predlog o delovanju posredovalnice in ga kasneje, ko bi drugi člani predlog potrdili, tudi realizirali.

Za srečo nedelavnih in nesrečno zaljubljenih aktivno v nove zmage napreje!

Brzak

Izvoz in uvoz

V decembru je količinski izvoz dosegel višjo raven kot v novembru, v primerjavi z načrtovano mesečno vrednostjo je presežen za 30 %. Od tega je precej višja prodaja na konvertibilnem trgu in je glede na načrt za 45 % višja; prodaja na klirinškem področju pa je manjša od novembrske in od načrtovane, kjer znaša 65 %. Vrednostni izvoz v decembru je glede na načrtovano vrednost presežen za 32 %, od tega je izvoz na konvertibilno tržišče višji za 38 %, na klirinškem trgu pa za 17 %. Ustvarjena kumulativna vrednost je v primerjavi z načrtovano višja za 6 %, konvertibilni izvoz je realiziran s 116 %, klirinški pa z 80 %. V primerjavi s preteklim letom v kumulativni količinskega izvoza niso presegli Plamen, Veriga in Žična, vrednostnega pa nista presegla Plamen in Veriga.

Uvoz je v decembru za 92 % višji od načrtovanega. Bistveno se je povišal uvoz iz konvertibilnega področja, kar za 138 % od načrtovanega, uvoz iz klirinškega področja pa je s 83 % zaostal. Uvoz je bil povečan predvsem v Železarni Store, kjer je znašal 338 %, v Plamenu 208 % in v Železarni Ravne 195 % glede na načrtovano vrednost. V odnosu med doseženo in načrtovano kumulativno so vse tri železarne uvoz presegle za 10 do 18 %, med predelovalkami pa je uvoz presegla le Veriga. Glede na lanskega leta kumulativno je uvoz prese-

žen za 46 %, od tega je 53 % višji konvertibilni in 28 % klirinški uvoz. V Železarni Ravne in Store se je v primerjavi z načrtovano vrednostjo bistveno povečal uvoz opreme in rezervnih delov, v predelovalkah pa celoten uvoz v glavnem zajema surovine in repromaterial. Na nivoju SOZD je letošnji uvoz za 43 % presegel lanskega leta na področju surovin in repromateriala in za 69 % na področju opreme in rezervnih delov.

3. Kadri in OD

Skupno število zaposlenih v decembru je bilo 18.804, kar je 52 manj kot novembra. Manjše število zaposlenih je bilo v vseh DO, razen v Tovilu.

Poprečni OD je v decembru znašal dobrih 1.200.000 din. V primerjavi s preteklim letom sta OD najbolj povečala Tovil in Plamen, v ostalih DO pa ostaja povečanje približno v istem okviru. Načrtovano vrednost je v primerjavi z drugimi DO precej presegla tudi Žična.

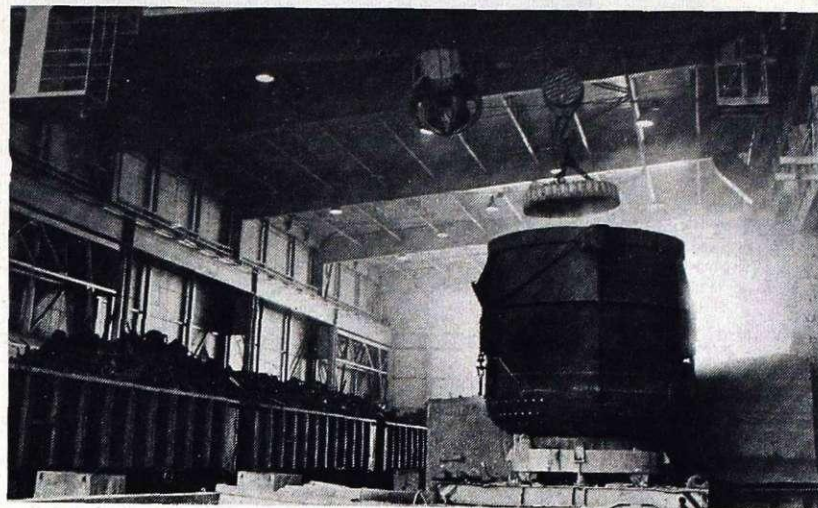
4. Produktivnost

Decembrska količinska produktivnost je zaostala za načrtovano v Železarni Ravne, Verigi in Žični, skupna produktivnost SOZD znaša 110 % načrtovane vrednosti in je najvišja v letošnjem letu. Porasla je tudi vrednostna produktivnost in dosegla indeks 299 glede na načrtovano vrednost.

TOZD Delavska univerza Viktor Stražišar Jesenice vpisuje v naslednje oblike izobraževanja:

1. začetni tečaj verificiranega USO programa za delo v skladiščih, ki traja 120 ur
2. začetni tečaj verificiranega USO programa za dela kuharskega pomočnika, ki traja 120 ur
3. tečaj avtogenega treninga
4. dvodnevni osnovni tečaj radiosteziranja ter radiostezijske detekcije in zaštite (8. in 9. april 1989)
5. 60-urni tečaj modnega šivanja
6. 100-urni tečaj strojepisja

Informacije in vpis po ☎ 81-072.



Hala vložka v Jeklarni 2 (foto: Irena Kučina)

Pregled dela skupne disciplinske komisije za januar

V mesecu januarju so direktorji TOZD in sektorji vložili 22 zahtevkov za disciplinski postopek. Komisija je na šestih obravnavah skupaj s še nekaj zahtevki za razpravo obravnavala 32 delavcev. Med kršitvami delovne obveznosti še vedno prevladujejo neopravičeni izostanki in nedovoljeni izhodi iz Železarn. Odločitve komisije, proti katerim so delavci vložili ugovore na odbore za prošnje in pritožbe ter varstvo pravic delavcev, seveda v pregledu še niso zajete, ker še niso dokončne.

Talilnice

Stane Krajzelj, Jeklarna 1, delovodja, prišel na delo pod vplivom alkohola, javni opomin,
Miran Rabič, Jeklarna 2, ponovčar, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja (preklic pogojne odločitve prenehanja delovnega razmerja).

Ploščati program

Drago Bošnjakovič, Valjarna bluming štekel, fleamar, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja,
Janez Lendero, Valjarna bluming štekel, manipulant pločevine in trakov, nedovoljeni izhod iz Železarn, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh mesecev,
&7&07Veselin Amedoski, Hladna valjarna jesenice, II. žarilec, žalil delovodja, nedovoljeni izhod iz Železarn, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo šestih mesecev.

Drago Karakaš, Valjarna bluming štekel, menjalec nožev, neopravičena izostanka, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh mesecev,
Drago Radičič, Valjarna debele pločevine, odpremnik, nedovoljen izhod iz Železarn, javni opomin,

Janez Mivšek, Valjarna debele pločevine, ravnalec pri stiskalnici, nedovoljeni izhod iz Železarn, javni opomin,
Ramiz Durmišević, Valjarna debele pločevine, pomočnik upravljalca kalilne linije, pustil peč obratovati brez nadzora, javni opomin,

Branko Hostnik, Valjarna debele pločevine, kadrovec, pustil peč obratovati brez nadzora, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh mesecev,
Ivan Zvan, Valjarna debele pločevine, kadrovec, pustil peč obratovati brez nadzora, javni opomin,

Marjan Šimac, Valjarna debele pločevine, upravljalca kalilne linije, večkratno zamujanje na delo, denarna kazen,
Stipe Aranbašič, Valjarna debele pločevine, pomočnik upravljalca kalilne linije, pustil peč obratovati brez nadzora, javni opomin,

Ilija Egredžija, Valjarna debele pločevine, žerjavovodja, nedovoljeni izhod iz Železarn, javni opomin,
Peter Kapus, Valjarna debele pločevine, odpremnik, nedovoljen izhod iz Železarn, javni opomin,

Viktor Hvala, Valjarna debele pločevine, pomočnik ogrevalca peči, večkrat

pustil peč obratovati brez nadzora, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega leta,

Veljko Vukolič, Valjarna bluming štekel, strojni brusilec slabov, zamudil na delo, neopravičeni izostanek, javni opomin,

Irfan Abdijanović, Valjarna bluming štekel, strojni brusilec blumov, neopravičena izostanka, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh mesecev,
Janez Erzar in Leopold Anderle, oba iz obrata Valjarna debele pločevine, ni-sta bila odgovorna za očitano kršitev delovne obveznosti.

Okrogli program

Dragan Jovičič, Jeklovlek, I. čistilec palic, vinjen na delu, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo štirih mesecev,

Ismet Galič, I. čistilec palic, vinjen povzročal nered v kantini, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo šestih mesecev,

Senad Amidžić, Valjarna žice in profilov, adjuster žice, zamudil na delo, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega leta,
Suljo Mulalić, Valjarna žice in profilov, pomočnik operaterja navijalcev, neopravičeni izostanki, zapustil delo brez odobritve, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo šestih mesecev,

Sašo Simijonov, Žebljarna, razkladalec-nakladalec, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja (preklic pogojne odločitve prenehanja delovnega razmerja).

Tehnične dejavnosti

Anton Kejžar, Vzdrževanje, ključavničar specialist, nedovoljeni izhod iz Železarn, javni opomin,

Franjo Rupčić, Vzdrževanje, ključavničar specialist, vinjen na delu, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh mesecev,

Jovo Zrnič, Transport, progovni delavec, užival alkohol med delovnim časom, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh mesecev.

Družbeni standard

Biserka Stajič, kuharica 2, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja.

Odbori za prošnje in pritožbe ter varstvo pravic delavcev TOZD in delovne skupnosti do te objave niso obravnavali vloženih ugovorov. Med tem časom je postala pravno močna tudi odločba:

Anton Jelič, DSSS - splošni sektor, vratar, malomarno izpolnjevanje delovnih nalog, nedovoljena dejanja med delovnim časom, žalitev delavcev splošne varnostne službe, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega leta.
Skupna disciplinska komisija

Pregled sestankov SDS

Na koncu prejšnjega pregleda zapisnikov SDS smo povzeli pripombe SDS Finančno-računovskega sektorja. SDS FRS so se 14. februarja ponovno sestale na skupni seji in ponovile prejšnje pripombe. Še vedno vztrajajo, da metodologija še ni toliko usklajena in dodelana, da bi jo lahko sprejemali na referendumu, ter da metodologija daje večji poudarek tistim elementom, ki jih delokrog FRS ne upoštevajo. V nadaljevanju skupne seje so delavci obravnavali problematiko prekatégorizacije del in nalog v FRS: Delovne skupine so ponovno izrazile nezadovoljstvo z izvedeno prekatégorizacijo del in nalog v finančno-računovskem sektorju. Značilnosti dela, kot so večja odgovornost, opredeljena s stalno menjajočimi se zakoni in predpisi s finančnega in računovodskega področja, poudarek na vsi deli dela glede izvajanja finančne funkcije, tesno povezano delo z zunanjimi institucijami; vse to je premalo poudarjeno ali celo zanemarjeno.

Hkrati je potrebno poudariti tudi dejstvo, da se napake in nepravilnosti, storjene v predhodnih procesih reprodukcije (nabava, proizvodnja, prodaja), in napake, pogojene s slabo organizacijo dela in delovno disciplino, odražajo v delu oddelkov FRS, kjer je potrebno reševati in razčiščevati ves predhodni nered, le-ta pa vpliva na nepotrebno večanje obsega dela. Delovne skupine opozarjajo na neenakost vrednotenja srednješolske izobrazbe, saj so tehnični profili že v začetni osnovi ocenjeni precej višje.

Kljub temu, da so rezultati torkovega referenduma že znani, bomo povzeli še vse preostale pripombe SDS na predloge samoupravnih splošnih aktov. SDS Kadrovskega sektorja je po daljši temeljitih razpravi o pripombah in predlogih iz javne razprave ugotovila: Da so nekateri opisi del in nalog še vedno pomanjkljivi in je treba pomanjkljivosti odpraviti in opise uskladiti; da je med delavci potrebno na primeren način odpraviti nezaupanje; da naj bi se vred-

notenje zahtevnosti izračunavalo v točkah in ne kategorijah; da so roki za sprejem samoupravnih splošnih aktov prekratki.

Med razpravo so delavci postavili tudi nekaj vprašanj v zvezi z delitvijo sredstev iz sklada skupne porabe: V kakšni višini se povrne stroški prevoza na delo, kakšna je izvedba delitve regresa po lestevici ter kako bo s cenami v počitniških domovih in njihovih zasedenosti. Pod razno so postavili naslednje vprašanje: V zaključnem računu ŽJ so vedno prikazane le obresti, ki jih plačuje Železarna, nikjer pa ni razvidno, kaj je z obrestmi, ki jih Železarna dobiva, zato SDS zanima, kam gredo in kje se prikazujejo obresti za sredstva na žiro računih ŽJ in kako to vpliva na poslovno uspešnost Železarn.

Delavci Splošne varnostne službe zahtevajo nekaj pojasnil: V katero grupo bomo spadali po novi metodologiji ter koliko bomo dobili ali izgubili, če bi komisija prezrla samo en ponder? Zakaj so se nekaterim v zadnjem času zvišale grupe zaradi povečanja delovnih nalog? Nadzorniki so namreč v svoje območje dela dobili Jeklarno 2 brez povečanja grup, kot je to dobil kadrovik. Zakaj taka polemika okoli OD nadzornikov in vratarjev, saj se ve, koliko nadur, nedelj in praznikov delamo in pod kakšnimi pogoji, saj je celotna in slabo ograjena železarna prepuščena v varovanje pešiči delavcev varnostne službe? Tisti, ki gledajo naš OD, pa mirno spijo doma. Delavci so ponovno predlagali ponoven pregled opisa del in nalog, ker menijo, da so bili že po starem prešlabo ocenjeni. Na koncu še sprašujejo, zakaj so v vseh tisdobih dobili tri bone za malico, le v DSSS ne, čeprav so med novoletnimi prazniki delali.

Delavci PGRS niso imeli nobenih pripomb na samoupravne akte, želijo pa, da se jim na podlagi opisa nalog in opravil ter dejanskega dela prizna primerno nagajevanje oz. stimulacija. Popolniti bo treba tudi normativ, sicer ni garancije za uspešno delo (do maja gre pet članov v pokoj).

Kot običajno je med najboljše zapisniki zapisnik SDS Center za samoupravljanje in informiranje. SDS je najprej ugotovila, da so nerealizirani naslednji sklepi:

- mnenje družbenega pravobranilca glede postopka sprejema mezo in mikroorganizacije bomo obravnavali na naslednji seji;
- zahteva, da se oceni Poljšakovo delo kot vodja podprojektnih skupine nova organiziranost;
- zahteva, da direktor splošnega sektorja poda poročilo o nepravilnostih, ki jih je ugotovila UJV;
- Božidar Lakota pripravi analizo odgovorov v zvezi z vprašanji in pripombami CSI na gospodarski načrt za leto 1988;
- zapisnike delavskega sveta delovne skupnosti je potrebno redno dostavljati na CSI. Dostaviti je treba tudi zapisnike od 15. seje naprej;
- sklican še ni sestanek s Tušarjevo in Poljšakom glede programa CSI.

Nerealiziran je tudi sklep sindikalne skupine (ki ga je potrdil odbor za informiranje), in sicer: Sindikalna skupina CSI je od odbora za informiranje zahtevala, da se opredeli do nove strategije informiranja v Železarni. V zvezi s tem je CSI zahteval tudi mnenje Poljšaka, ki ga je le-ta posredoval, odbor pa ga ni obravnaval, čeprav je preteklo skoraj leto dni od sprejema tega sklepa.

V nadaljevanju je bilo največ govora o opisu del in nalog za strokovnega sodelavca in o možnem spreminjanju že verificiranih opisov. Po razpravi so sklenili: Vsak posameznik pregleda svoj opis del in nalog ter pripombe v pisni obliki posreduje vodji CSI. Pripombe bodo obravnavali na naslednji SDS. Na SDS se povabi tudi organizator dela, ki je zadolžen, kot piše v Železarni, skupaj z neposrednim vodjem za izdelavo opisov del in nalog za to področje.

Pod razno so delavci razpravljali o vprašanju Božidarja Lakote: Na kakšni osnovi ga je vodja določila za kadrova? Po informacijah, s katerimi razpolagamo, se to vprašanje rešuje tudi na drugih nivojih.

Na koncu sestanka je vodja seznanila delavce z odločitvijo delavskega sveta DSSS, s katero je zavrnil našo prošnjo za odprtje novih del in nalog NOVINAR. Delavski svet se bo dokončno odločil šele, ko bo sprejet gospodarski načrt.

Turistična društva in Občinska zveza v letu 1988

Jesenjska občina sodi med najbolj turistične občine v Sloveniji. Tu sta svetovno znani Planica in Kranjska Gora s podkorenskim poligonom. Jesenice pa so z železnico skozi karavanski predor, kateremu bo čez nekaj let sledil še predor za hitro cesto, okno Zahodne Evrope v Jugoslavijo.

V turistično dejavnost so vključeni carina, obmejni organi, gostinske in trgovske organizacije, železnica, cestno-prometni prevozniki, bencinske črpalke, obrtniki, razni serviserji in špedicija. S konkretno turistično problematiko pa se na tem področju ukvarjajo turistična društva Rateče-Planica, Kranjska Gora, Dovje-Mojstrana, Jesenice in Žirovnica. Našteta društva so izredno prizadevna, saj njihova dejavnost poleg turizma posega v vsakodnevno življenje in obnašanje prebivalcev na tem področju. Dejavnost poteka v glavnem prostovoljno, razen v Ratečah, kjer imajo enega zaposlenega za polovični delovni čas, in v Kranjski Gori, kjer jih je pet. Na Jesenicah je tudi eden, ki opravlja še administrativno delo za Občinsko turistično zvezo.

Lani je bila dejavnost turističnih društev enaka kot v preteklih letih. Predvsem so se ukvarjala s turistično propagando in informativno dejavnostjo, pripravo in izdajo prospektov ter raznih vodičev, vodenjem pregleda in tedenskim poročanjem o zasedenosti prenočitvenih zmogljivosti v hotelih, počitniških domovih in pri zasebnikih. Veliko pozornosti so namenili prizadevanjem za varstvo in urejanje okolice ter narave, mlade pa so vzgajali v okviru turističnih podmladkov, ki delujejo na vseh osnovnih solah. Posebno v Ratečah in Kranjski Gori so skrbeli za urejanje sprehajalnih poti, v Žirovnici kulturne poti, na Jesenicah trim steze. Pri jeseniškem društvu se ukvarjajo tudi s problematiko vrtičkarstva, zato da se ne bi šle naprej širili divji vrtičkarji, ki z ograjami iz odpadnega lesa in pločevine zelo kvarijo videz. Za dobro delo je treba posebej pohvaliti vsa društva od Mojstrane do Rateč. Kranjskogorci in Ratečani so lani lepo uredili okolico Zelencev, kjer so odprli nov turistični objekt. Tudi vse mednarodne prireditve dežel treh meja so zelo v redu potekale. Obe društvi sta veliko prispevali pri svetovno znanih priredit-

vah v Podkorenu in na skakalnicah v Planici.

Rateče v poletnem času še vedno morijo roji komarjev, ki imajo svoja legla v presihajočem jezeru na Ledinah. Vsi upajo, da bodo to problematiko letos rešili, če bodo dobili ustrezna razpršila iz Nemčije. V Ratečah in v Kranjski Gori število zasebnih postelj ne raste, ker je treba v to vlagati velika sredstva, posojila pa niso več tako ugodna, kot so bila včasih. Zaželeno je, da bi tujske sobe posodobili in da bi bilo vedno več sob, ki bi imele tudi sanitarije. Po teh je povpraševanje vedno večje, njihovo število pa je tačas žal še majhno. Glede na vedno večjo gnečo na smučiščih bo treba le-ta razširiti in število žičnic povečati, predvsem ob vznožju Vitranca in Ciprnika proti Svatni v Planici, kjer je snega odeda najdebelejša in sneg na spomlad najdalj obleži.

Glede izvira Save in njenega močvirja do Podkorena obstajata dve mišljenji: eni hočejo, da bi vse ostalo tako kot je, drugi pa menijo, da bi bilo veliko boljše in koristnejše, če bi pretok Save pri nekdanji železniški postaji Podkoren zagradili, tako da bi tu nastalo lepo jezero; poleti za ribolov in čolnarjenje, pozimi pa za drsanje in razna tekmovanja.

V Kranjski Gori je bilo lani veliko rešenega in novega, veliko pa je še ostalo. Največji pridobitvi sta novo trgovsko središče in pokrita tenis hala, ki bo služila še za druge večje prireditve, izpadli pa sta vršišča obvoznica in večnamenska dvorana. Kranjskogorci bodo nadaljevali s prizadevanji za njihovo uresničitev. Ob graditvi obvoznice se bo namreč povečalo jezero v Jasni, ker bodo tam kopali rečni gramoz. Menijo, da bi ob jezeru proti Eriki uredili tudi kamp, v bližini hotela Lek pa nova športna igrišča.

Turistično društvo ima veliko zaslug, da so pevski zbori in folklor na tem področju zelo oživel. Društvo podpira

tudi druge dejavnosti, ki so potrebne za prijetno počutje gostov. V Kranjski Gori je bil zgrajen tudi nov Petrolov hotel Špič; sredstva zanj so bila v veliki meri zbrana tudi zaradi prizadevanj predsednika turističnega društva. Tu se bodo objekti še širili, nov bo tudi kamp, ki bo ob Savi na zahodni strani naselja. Kranjskogorci nameravajo povezati vsa omenjena naselja s posebnim avtovlakom, ki naj bi vozil po nekdanji trasi železnice.

Izredno veliko prostovoljnega dela je bilo lani vložena na področju Turističnega društva Dovje-Mojstrana. Veliko so postorili za urejanje kraja, kjer je bil izredno prizadeven turistični podmladek na šoli. Lepa pridobitev je nov avtokamp, ki ga je lani v Kamnjah odprl zasebnik. Njihova osnovna želja in potreba pa je postavitev novega hotela oziroma gostinskega objekta, v katerem bi gostje lahko dobili hrano in drugo, kar potrebujejo gostje v zasebnih sobah in prehodni turisti, posebno gorniki.

Turistično društvo Jesenice se je ukvarjalo s istim delom in problematiko kot leta prej: z informativno službo, gibanjem turističnega prometa, kjer prevladuje prehodni turizem, z varstvom okolja, predvsem zunanjim videzom mesta in okolice, v okviru turističnih podmladkov na vseh treh osnovnih solah s turistično vzgojo mladih, z vrtičkarstvom, vzdrževanjem vremenske hišice, urejanjem trim steze, prodajo spominkov in drugih artiklov, ki jih drugod ni. Posebna naloga TD Jesenice pa je sodelovanje pri pripravi vsega potrebnega ob otvoritvi novega cestnega predora skozi Karavanke. Glede urejenosti in lepšega videza mesta, kjer je zelo veliko težav posebno pri bivačjih v družbenih stanovanjih, pa bo treba še več vzgojnih prizadevanj in v okviru občinskega redarstva, ki je bilo ustanovljeno lani, tudi več ustreznih sankcij.

Na področju Žirovnice je dejavnost nekoliko upadla, ker se ljudje premalo zanimajo zanj. Delovni so predvsem lastniki tujskih sob, zaposleni in kmetovalci pa so opustili zanimanje za to dejavnost. Tako je na žalost konec vrsto let dobro obiskane in priljubene prireditve Živnorejski bal. Radi bi uredili športnorekreativni center v Završnici, vendar bo moralo društvo dobiti več podpore drugih dejavnikov v okviru

občine. Prebivalci in turistično društvo pa zaslužijo vso pohvalo za lep izgled in urejenost krajev, saj je bila Žirovnica tudi v okviru Gorenjske med najbolje ocenjenimi kraji.

Občinska turistična zveza je razpravljala o tej problematiki in sprejela stališča in priporočila. Lani so imeli veliko dela s pripravo in zelo uspešno izvedbo srečanja turističnih delavcev Gorenjske, ki je bilo septembra v Kranjski Gori. Razen tega so dali pri-

pombe za dolgoročni turistični razvoj krajev od Mojstrane do Rateč in pripravili predloge za takšen razvoj od Žirovnice do Hrušice. Zadeve bo obravnavala in usklajevala posebna komisija pri Skupščini občine Jesenice. Usklajeni so bili predlogi za višino turistične takse in delno cenikov za sobe za goste, OTZ pa je organizacijsko in finančno sodelovala tudi pri pripravi prireditve ob občinskem prazniku.

Branko Blenkuš



Februarska razglednica (foto: Irena Kučina)

Poštene trgovke v Zgornjih Gorjah

O poštnju prodajalcev vse prevečkrat govorimo le s kislim nasmeškom na ustih in prav zato naslednji primer zasluži objavo v časopisu, čeprav bi moral biti nekaj vsakdanjega, pa žal ni.

Nekaj dni po novem letu sem kupoval v Zgornjih Gorjah, v trgovini ob gasilskem domu. Kupljeno sem plačal, v avtu pa opazil, da mi manjka pet milijonov oz. 50.000 din. Malo nerodno je iti nazaj v trgovino, saj lahko povsod na blagajnah preberete opozorilo, da reklamacije upoštevajo le takoj, kasneje pa... Težava je bila tudi v tem, da sem prej kupoval že drugje in zato nisem bil prepričan, da sem denar »izgubil« ravno v tej trgovini. No, pa sem vseeno šel in povprašal, če lahko ugotovijo, ali sem morda pri plačevanju dal en 50.000 bankovec preveč. Kljub temu, da sem možnost »takojšnje re-

klamacije« zamudil, je bila blagajničarka pripravljena preveriti. Naglica in negodovanje čakajočih pred blagajno pa sta prispevala, da seštevke denarja ni izpolnil moje pobožne želje po presežku v obliki zelenega bankovca. Ostalo mi ni nič drugega, kot opravičiti se za nadlegovanje in se posloviti od petih milijonov.

Čez slab mesec, ko sem ponovno kupoval v tej trgovini, pa glej presenečenje. Tam me je namreč čakalo mojih pet milijonov, opremljenih z listkom vrniti stranki. Kljub temu, da mi je tovarišca pri blagajni takrat dokazala (sam sem ji popolnoma verjel), da pogrešanega denarja pri njih ni, so mi ga vrnili, ker so ga našli pri večerni inventuri. Prav lahko pa mi ga ne bi!

Zato še enkrat najlepša hvala in naj bo ta trgovina zgled mnogim drugim!

Pavel Jamnik

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Programskovolilna konferenca KS ZSMS ŽJ

Mladi v Železarni niso izvolili novega vodstva

V petek, 17. februarja, so se predstavniki železarske mladine zbrali na letni programskovolilni konferenci koordinacijskega sveta ZSMS Železarne Jesenice. Na njej naj bi obravnavali in sprejeli poročilo o delu koordinacijskega sveta in finančno poročilo za leto 1988, program dela in finančni načrt za letošnje leto ter spremembe pravilnika o organiziranosti KS ZSMS ŽJ, izvedli pa tudi volitve novega in razrešitev starega vodstva.

Stvari so se zapletle, ker so delegati prejeli finančno poročilo za preteklo leto šele na konferenci in o njem niso mogli razpravljati v osnovnih organizacijah; zato so sklenili, da ga ne bodo obravnavali. S tem je povezana tudi zavrnitev obravnave programa dela in finančnega načrta za leto 1989, saj je podlaga za njuno izdelavo prav finančno poročilo, brez tega pa tudi ni bilo mogoče izpeljati volitev. Tak potek programskovolilne konference je bilo zaradi nepravčasne prijave finančnega poročila tudi pričakovati; zato se postavlja vprašanje, zakaj jo je vodstvo mladine Železarne sploh sklicalo, če je vnaprej vedelo, da niso zagotovljeni vsi pogoji za njeno izvedbo?

Poročilo o delu KS ZSMS ŽJ v letu 1988 smo v našem glasilu že objavili; na konferenci je o tem na kratko spregovoril predsednik železarske mladine Herman Debelak. Poudaril je, da je bil koordinacijski svet v preteklem letu zelo aktiven, vendar z rezultati te dejavnosti mladi niso zadovoljni, saj je ostalo odprtih še preveč problemov. Razen pripomb mladih iz DSSS, da dohodka, ustvarjenega z mladinskim prostovoljnim delom, niso razporedili tako, kot so načrtovali in kot je navedeno v poročilu, ni bilo posebne razprave o tem poročilu in so ga delegati sprejeli.

Poročilo o finančnem poslovanju za leto 1988 so delegati prejeli šele na konferenci; ker niso imeli mnenja baze, so se odločili, da ga na tej konferenci ne bodo obravnavali. Predsednik statutarne komisije je opozoril, da zaradi tega sklepa ne morejo izpeljati volitev novega oziroma razrešiti starega predsedstva in bo treba ponovno sklicati programskovolilno konferenco.

Tudi poročilo nadzornega odbora ni bilo pravočasno izdelano, ker prav tako temelji na finančnem poročilu, zato so se mladinci seznanili s njim šele na programskovolilni konferenci. Predsednik nadzornega odbora je dejal, da odbor nima pripomb na urejenost knjigovodstva, ki je podprto z vso potrebno računsko dokumentacijo. Opozoril pa je, da odslej ne bo več mogoče delati brez finančnega načrta, tako kot preteklo leto, ko so porabo sredstev načrtovali sproti (ker so zaradi izgube Železarnih sredstev iz sklada skupne porabe prejeli šele v zadnjem tromesečju — op.T.K.). Finančni načrt za leto 1989 bo treba izdelati na osnovi dela koordinacijskega sveta in posameznih komisij v preteklem letu; svoja stališča, pripombe in predloge v zvezi z njim pa morajo v razpravi izoblikovati tudi osnovne organizacije. Predvsem bo treba doseči, da bodo dejavnosti posameznih

ga namena, saj so delegati na njej sprejeli le poročilo o delu koordinacijskega sveta v preteklem letu in spremembe pravilnika o organiziranosti KS ZSMS ŽJ, vse druge odločitve pa odložili do sklica naslednje konference. Čeprav ni moj namen kritizirati delo mladinskega vodstva, saj dosega s svojo aktivnostjo spodbudne rezultate skoraj na vseh področjih življenja in dela mladih, ne morem mimo ugotovitve, da je v njegovi organiziranosti in povezanosti z osnovnimi organizacijami nekaj hudo narobe. Zdi se, da tudi mladina ni neobčutljiva za napetosti v medsebojnih odnosih, ki so v zadnjem času vedno bolj prisotne v našem kolektivu.

Tanja Kastelic

Seja predsedstva mladih Delovne skupnosti

Prejšnji četrtek, 16. februarja, se je na deveti seji sestalo predsedstvo osnovne organizacije ZSMS Delovne skupnosti skupnih služb. Največ časa je namenilo pripravam na programskovolilno konferenco koordinacijskega sveta ZSMS Železarne Jesenice ter zadnjim dogajanjem in zapletom okrog volitev sekretarja Občinske konference ZSMS Jesenice.

Predsedstvo je najprej izvolilo šest delegatov za programskovolilno konferenco, nato pa obravnavalo poročilo o delu koordinacijskega sveta v lanskem letu. V obravnavo niso prejeli programa dela in finančnega načrta koordinacijskega sveta, nič bolje pa ni tudi s finančnim poročilom. Ni dovolj, da se te zadeve obravnavajo šele na programskovolilni konferenci, zato je predsedstvo zadolžilo delegate, da to stališče zagovarjajo na konferenci.

Rečeno je še bilo, je ugotovilo predsedstvo, da so poročila o delu osnovnih organizacij in poročila nadzornega odbora sestavni del poročila o delu koordinacijskega sveta. Osnovna organizacija in njen predsednik jih niso prejeli.

Stroški za režijo mladinskih delovnih akcij v poročilu niso realno prikazani. Razprava je pokazala, da gre tu za nekatera vprašanja neustreznega knjiženja finančnih postavk. Ta vprašanja je potrebno urediti. V poročilu je napisano, da deluje kar štirinajst aktivov. Člani predsedstva so podvomili v

ta podatek in vprašali, če se ti aktivni sestajajo in če obstajajo zapisniki teh sej.

Člani predsedstva koordinacijskega sveta so mlade iz predsedstva delovne skupnosti seznanili s dilemo, ki se je pojavila na seji predsedstva koordinacijskega sveta. Gre za telefonične seje, oziroma za telefonično zbiranje glasov. Predsedstvo je sklenilo, da takšen način dela za osnovno organizacijo Delovne skupnosti ni sprejemljiv.

Predsedstvo se je seznanilo tudi s problemi sklepčnosti na predsedstvu koordinacijskega sveta. Potrebni so glasovi več kot polovice vseh članov predsedstva. Na sejah predsedstva koordinacijskega sveta se dogaja, da so sklepi sprejeti brez potrebne večine.

Študentje, pozor!

Klub študentov jeseniške občine vabi na spoznavni večer ŠTUDENTKE IN ŠTUDENTE, ki do sedaj še niso imeli priložnosti delovanja v klubu.

Med drugim se bomo ŠTUDENTJE pogovarjali tudi o delu in nalogah kluba ter podelili članske izkaznice po sprejetju višini članarine.

Dobimo se v petek, 24. februarja, od 18. ure dalje pod Doli-kom.

Imamo možnost, da KLUB ponovno postane KLUB — ne izpustimo je iz rok! Vabljeni vsi ŠTUDENTJE, še posebej pa bruci oz. nižji letniki. KŠJO



S programskovolilne konference ZSMS Železarne (foto: Silvo Kokalj)

Plastike Petra Černeta v Šivčevi hiši v Radovljici

Umetnost akad. kiparja Petra Černeta pomeni vedno znova izziv tako za ljubitelje likovne umetnosti kot za umetnostno kritiko, ker odstopa od relativno utrjenih smeri moderne umetnosti, kamor kipar sicer nedvomno sodi. Na razstavi se seznanjamo z bronastimi in lesenimi plastikami ter plastikami v žgani glini.

Malim bronastim plastikam s svojo večpomensko pojavnostjo (mnoge med njimi doživljamo kot »ljudi-rastline« ali »rastline-ljudi«) slikovita obdelava površine njihovo živost še stopnjuje. Poleg kiparjeve značilne poetike mnoge odlikuje tudi duhovita humoristika. Med večjimi lesenimi barvanimi kipi predstavljajo nekateri iz brona v les prenesene umetniške ideje, ki še posebej z »brstenjem« form ustvarjajo živo in nenavadno panteistično vzdušje. Tehnična prefinjenost v obdelavi lesa in njegova polihromacija ustvarjata patino, ki tudi njegove Plesalke, Jezdec, Poprsja, Matere z otroki in Majolke dvigajo iz vsakdanjega življenja, medtem ko so njegove Cvetke, Rože, Rastline, Zračneke itd. le v umetnikovi domišljiji zrasla bitja, ki sugestivno odražajo naravo njegovega razmišljanja. Leta 1988 je kipar lesene plastike iz novejšega obdobja predstavil tudi v Mali galeriji v Ljubljani.

Prvič pa se v Šivčevi hiši seznanjamo s Černetovimi najnovejšimi

plastikami v žgani glini. Nov material je sprožil v njem ustvarjalno igrivost, lahkotnost in humoristiko, ki je verjetno posledica neposrednega snovanja v voljni glini po dolgoletnem kiparjenju v lesu.

Kipar izhaja iz posode kot enega najzgodnejših izdelkov iz gline, vendar jo na svoj paradoksalen način porabi predvsem kot lupino, v katero polaga svoje žive antropomorfne, živalske in rastlinske oblike. Čeprav imajo terakote povsem drugačen značaj od njegovih »oklopljenih« drapiranih figur iz konca šestdesetih in začetka sedemdesetih let, je v njih vendar opaziti tudi sorodnosti: figure z »oklepom« so nosile v kovinski plašč odeto leseno živo jedro, iz nekaterih sedanjih kiparjevih posod pa kakor da vre življenje; spet v drugih kipar sledi značaju keramike in ustvari Petelina, Hobotnico, Morskega konjička, Drevo, Kaktus ali Posodo-ženo, Posodo-kaktus. Skratka: pod avtorjevimi prsti se rojevajo iskrive domisli-

ce, ki bi jih v lesu komajda lahko uresničili.

Živost plastik barva še stopnjuje, saj se zgošča zdaj na »brstičih« in »cvetovih«, drugi kipar z njo stopnjuje svetlobno igrivost na njihovih površinah. Če si je avtor izposodil posodo iz keramične tradicije, ji z inventivnim koloriranjem odvzema njen keramični značaj. Tako Peter Černe z večplastno umetniško ustvarjalnostjo tudi tokrat porablja tradicijo le kot enega od elementov svoje osebne likovne govorice.

Razstava bo odprta do 5. marca, vsak dan, razen ponedeljkov, od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

Maruša Avguštin

Razpis literarnih izdelkov o Vlaku bratstva in enotnosti

Po sklepu Medobčinskega koordinacijskega odbora Vlak bratstva in enotnosti Slovenije se učenci osnovnih šol občine Jesenice, ki obiskujejo 7. in 8. razred, lahko vključijo v **nagradni natečaj** v pisanju spisov in drugih literarnih izdelkov na temo Vlak bratstva in enotnosti.

Razpis poteka v vseh slovenskih občinah, ki se vključujejo v prireditve ob vlaku bratstva in enotnosti.

Učenec, ki bo napisal najboljši spis, se bo pridružil skupini občine v vlaku bratstva in enotnosti, ki bo odpeljal 12. oktobra iz Slovenije.

Spise naj šole posredujejo **do 26. aprila na OK SZDL Jesenice, Titova 86, z oznako Natečaj bratstva in enotnosti.**

Komisija bo najboljši spis in s tem nagradjena odbrala do 15. maja. Nekaj spisov bomo objavili v sredstvih javnega obveščanja v času prireditev ob Vlaku.

OK SZDL JESENICE

Zvezda repatica v hlevčku B. Lakota

V 6., 7. in 8. številki železarja iz 1987. leta je potekala javna polemika med avtorjem teh vrstic in B. Lakota iz CSI.

V svojih prispevkih se je B. Lakota zamislil nad mojim izvajanjem o delničar, se javno spraševal, kam to vodi?

in oznanil: »Zvezda repatica, ki ji, kakor sveti trije kralji Gašper, Miha in Boltežar, sledi prof. Klinar in ki naj bi, kot smelo oznanja, vodila naravnost tja, kjer se je pravkar rodil božji sin, ki bo odrešil človeštvo, še zlasti pa utrjuje, če ne celo obupane samoupravljalce (proletariat se ne more ukiniti kot razred, ne da bi odpravili razredna nasprotja, torej, ne da bi odpravili razred nasploh) in ki naj bi, po njegovem pričevanju, obsvetilo skorajda celo Slovenijo in še pol Jugoslavije povrh, se nazadnje ustavi nad skromnim hlevčkom, kjer nekaj ekonomistov in njihovih somišljenikov, torej ozek strokovni krog, pozibava še povsem neobjeljeno idejo o delničarstvu ali nečem podobnem.«

Uporabljena metafora ni ustrezna ter kaže na nejasne predstave in enostavne prenose sporočil Svetega pisma, ki v poglavju VIII. Modri z Jutrova razlaga pojav zvezde: »Odrešenik je res nebeška luč, rajska zvezda, ki sveti z resnico božjih nauk in s svojo milostjo v temo našega življenja luč, ki razsvetljuje vsakega človeka, ki pride na ta svet.« (dr. Janez EV. Krek: Zgodbe Svetega pisma, družba Sv. Mohorja v Celovcu, 1903, mat. 2., 1 — 12, str. 92 — 97).

Upajmo le, da nam bo B. Lakota še kdaj »posvetil« s svojo milostjo v temo našega življenja.

In še o povsem »neobjeljeni ideji o delničarstvu ali nečem podobnem«: agencija Tanjug sporoča v časopisu Delo dne 5. januarja 1989 na strani 3: »Po štiridesetih letih so se v naše gospodarstvo začela vračati zasebna in mešana podjetja, v katera sta vložena domači in tuji kapital, hkrati pa to pomeni izdajanje delnic in drugih vrednostnih papirjev.«

B. Lakota vztraja na pozicijah državnega socializma in ne dojame samoupravnega socializma, kjer je »pravi lastnik družbene lastnine temeljna družbena (proizvodna) enota, v ekonomskem pa njen delovni kolektiv (A. Bajt: Samoupravna oblika družbene lastnine, Globus, Zagreb, 1988).

Prav tako pa ne sprejemam stališča, da je varčevanje v vseh možnih oblikah znak nesocialističnega obnašanja, hkrati pa biti zadolžen ob socialno-solidarnostni podpori; biti bogat, čeprav od žuljev svojih rok, je za B. Lakota sramota, biti reven pa vrlina, če uporabim misel dr. Franja Štiblarja, sodelavca Ekonomskega inštituta Pravne fakultete v Ljubljani (TIP, Ljubljana 1988, št. 11 — 12, str. 1410).

Aleksander Klinar

V les ujeto življenje

V petek, 10. februarja, so odprli v Radovljici že deveto samostojno foto razstavo Ivana PIPANA, člana in podpredsednika foto kluba Radovljica. Na tej tematski foto razstavi je avtor resnično izvirin. Lotil se je snemanja učinkov viharnega vetra na drevesa in posamezne objekte. Pipanov fotografski pristop in tematska obdelava sta trenutno edinstvena v Jugoslaviji, saj podobnih foto posnetkov še nima nihče. V letu 1984 je Pipan v celoti posnel učinke vetra v leški kotlini. Februarja letos, za peto obletnico, pa je uspešno predstavil fotografije v foto galeriji Pasaža v radovljiški graščini.

Meteorološko je vrtnčasti vihar definiran z jakostjo osme stopnje in več po Beaufortovi lestvici. Ta jakost ustreza hitrosti vetra nad 18 m/sek. Glavna značilnost tako določene meje pa je ta, da se nad njo že pojavljajo katastrofalne posledice. Najprej kot lomljenje vej in debel dreves in poškodbe ostrejši na objektih. V Sloveniji je ta pojav dokaj pogost. Divjanje viharnega vetra pod Karavankami je povzročilo februarja 1984 v leški kotlini pravcaro razdejavanje, ki ga je Pipan ujel v svojo kamero.

V tem neprestanem soočanju človeškega z rastlinskim svetom se skrivajo v bistvu vse odločitve sodobne družbe, ki stremi k zvezdam, hkrati pa umira od otožnosti po starem, pristnem in prvinskem svetu. Popolna verjetnost v naravo in v neuničljivost življenja povezuje kot rdeča nit neponovljive Pipanove fotografije. Povezava življenje —

smrt — življenje je torej vodilo, ki mu Ivan Pipan kot grafični perfekcionista ostaja zvest. Lastno doživljanje sveta, sodobni pogledi na strukturo in izraznost so ga privedli do zares izjemno izvirne upodobitve naravne katastrofe.

Če so Pipanove fotografije zgodnjih sedemdesetih let še izraz mladostnega notranjega doživljanja, se v zadnjih ciklih vse bolj utrjuje čvrsta zgradba zrelih let. Za vse njegovo dosedanje ustvarjanje pa je značilno povezovanje uporabnega in čustvenega. Kompozicijsko zgradbo sestavljajo horizontale in vertikale, ki avtorju omogočajo dodajanje diagonal, te pa vnašajo v fotografije labilnost in nemir. Za Pipana je narava popolna in zato stremi k popolnosti tudi sam. Narava je zanj vse. Nenehno ga preganja misel na sožitje, kar se izraža v kontrastnem spajanju svetlih in temnih oblik. Moreča mrakobnost in simboli minevanja, izginjanja ali trohnenja ne izražajo avtorjevega navideznega črnogleda pojmovanja. Tako mora biti — brez tega kroženja ni nadaljevanja življenja. Pipan izraža vero v preživetje in nesmrtnost bivanja. Gledano drugače je to za avtorja velik optimizem. Ob tem se je povsem sprostil in osvobodil vsega naučenega. Takšna njegova umetniška odločitev bo gotovo tudi v prihodnje pogojevala umetniško pomembne rezultate.

Slavko Tarman

Miha Mazzini

Drobtinice

40

Vsaj kolikor toliko so ritmično migali. Ob vseh štirih zidovih se je vlekel nepretrgan pravokotnik sedečih na telovadnih gredah.

Med neprestano premikajočimi se telesi, zbitimi drugo ob drugo, sem zagledal sedeti Ajšo in njeni dve prijateljici.

— Evo je! Došla je! — je zajamral Ibro. Vsa samozavest je izpuhtela iz njega. Postal je mehak in kazalo je, da se bo podedil med nama na parket.

— Šta ču sad? — Oklenil se me je kot utapljač.

— Nič. Prosi jo za ples.

— Da, hoću. Samo da se malo smirim. Prestopal se je. Tu in tam se je stresel in verjetno se bi res počasi umiril. Enkrat proti jutru. Sam sredi prazne telovadnice.

— No, saj.

Sunil sem ga v tok, ki se je počasi valil okoli plesočih. Povečini moški, ogledujoč si na gredah sedeča dekleta. Trznica. Šel sem za Ibro. Odrival sem komolce in hrbte ter počasi drsni naprej. Tik pred Ajšo se nama je pridružil Selim. Dokler nisem bil mimo, sem gledal proti sredini. Nisem je hotel videti. Nočem biti Ibrov grešni kožel.

Ni je prosil za ples. Počasi smo obhodili telovadnico in skočili iz toka v slačilnico.

Zadosti mi je bilo teh cagavih šal. Odšel sem na stranišče. Čakal sem v vrsti pred kabino. Pokadil enega.

Opazujoč svoj curek, sem zagledal v školjki tri drobne, rjave kovance. Zapel sem si za drgo. Nisem mogel odtrgati očel od njih. Na ves glas sem odpel Three coins in the fountain. Čelg. Od začetka do konca.

Stopil sem iz kabine in vrsta se je spoštljivo razmaknila, da me spusti nazaj na hodnik. Človek, ki tako poje, je zmožen vsake svinjarije.

Ibro je slonel v slačilnici. Selima ni bilo. Takole je raportiral:

— Mnogo jih je več odbila. Samo jedan ples je plesala sa nekim i onda opet sjela. Me ne čeka.

Pokimal sem in zaplaval v tok.

Med plesočimi sem videl Magdo z njenim tipom. Pozdravila me je. Odzdravil sem. To je vse, kar ostane.

Ob skladišču telovadnih blazin sem se ustavil. Prižgal sem cigareto in gledal skozi steklena vrata v sobico, kamor so postavili ojačevalce in opremo. Za kasetarjem so sedeli trije srednjeolci in počasi srkali iz steklenice vino.

Nekdo se je zaletel vame. Obrnil sem se in se spogledal z mulcem v črni usnjeni jakni. Prsa posuta z bežji.

— Spizdi, — je zasikal.

Pokazal sem mu jezik.

Nobenega pravega prostora za zamah ni bilo. Na to sem računal. Brnil je in zgrešil. Podkovan škorenj je udaril ob zid.

Pogledal sem, odkod nenadoma toliko prostora. Stal sem sredi polkroga njegovih tovarišev. Lokalni punkerji. Mulci, povečini še v zadnjem letniku osnovne šole. Poznal sem jih le navidez.

— Egon! — Klic je prišel z leve.

Padla sva si v objem. Šef krožka. Prijela sva se za rami in si opsovala mater.

— Imaš kakšen bend? — je vprašal.

Odkimal sem in obudila sva spomin ali dva. Mulci so si šepetali na ušesa in pesti so se jim povesile. Spoštljivo so me ogledovali. S Punkiem sva bila stara kamerada. Dostikrat so naju pretepli skupaj. Najhuje takrat, ko smo šli z bendom igrat v neko zakonito vas.

Pred odhodom sem se pogovarjal s Hipuzlom. Tudi on je imel svoje čase bend in so šli, vsi dolgolasi in bradat, spilat v taisto vas. Kratko pristrizeni kmečki fantje so znoreli, ko so jih videli. Pretepli so jih kot vole. In potem, čez leta, smo šli mi. Ostrizeni na krtačko, v usnju. Dolgolasi kmečki fantje so znoreli, ko so nas videli. Pretepli so nas kot vole.

Tako smo pomagali zaključiti majhen krogec v času.

Nenadoma se je skozi polkrog prebil Ibro. Ni gledal, koga je pohodil in odrinil. Ravno name je padel.

— Egon, pomoz mi! — je zahropel.

Punkerji so se spogledali in komaj zadrževali smeh.

Iz žepa Punkievega suknjiča je molel vrat steklenice. Pomignil sem mu. Podal mi jo je. Šnops.

Ponudil sem jo Ibru. V enem samem požirku je potegnil tretjino. Vrnil sem steklenico lastniku. Ibro je lovil sapo.

— V redu?

Pokimal je.

— Sad možem. Još samo nešto. Pogledaj, je li u liniji?

Dva vrhnja gumba pri suknjiču sta bila odpet. S prstom je kazal gsto dlakovje, ki je sililo iz razporka.

— Kaj je v liniji? — sem vprašal.

— Ovo, jebi ga.

Še naprej je kazal svoje oprsje. Na stik trupa z vratom. Nagnil sem se naprej in napel oči.

— Nič ne vidim. Misliš suknjič?

— Ne, Egon, ma ne. Dlake. Zar ne vidiš? Kupio sam ih u Italiji. Dode ti ko nalepnica. Samo ih zalepiš. Prodaju se na metar. — Za ponazoritev besed je segel s prsti med dlake in jih potegnil stran. Res so bile nalepljene. Odvihale so se kot tapeta.

— Kaži mi, jesu li u liniji. Neću, da se obrukam.

— So, Ibro, lepo naravnost so nalimane.

— Egon, ja krećem!

Podala sva si roki.

— Srečno, Ibro!

Obrnil se je in stopil korak naprej. Poklical sem ga.

— Šta je?

Položil sem mu roko na ramo.

— Drži se!

Pokimal je. Stisnil ustnici.

Odšel.

Bruhnili smo v krah. Vsi po vrsti. Na hitro sem razložil situacijo in poskakali smo na bradljo ob zidu. Nismo hoteli zamuditi niti sličice.

Ibro se je prebijal proti Ajši, ki je ravno kar odklonila ples. Obe njeni kolegici sta že plesali. Stopil je predno in jo zakril s telesom. Napeli smo vratove. Ajša je vstala in odšla proti izhodu. Ibro je stal še minuto, nato pa je krenil v našo smer. Pričakali smo ga z napetim molkom.

Se zgrnili okoli njega.

— No, kaj je bilo? — sem vprašal.

— Nisam mogao progovoriti. Otvarao sam usta i nijedna reč nije izašla. Bože!! — Zahlipal je. — Oooooo bože!!!!

Stopil je k Punkieju in mu potegnil flašo iz žepa. Notri je bilo še približno pol litra prozorne tekočine. Nagnil jo je in ko jo je odložil, je bila popolnoma prazna. Stal je in gledal v smer svojega poraza. Spustil flašo. Zaropotala je po tleh.

Padel je kot spodsekano drevo.

Pobrali smo ga in položili na gred. Obraz smo mu pokrili s klobukom.

— Nisem vedel, da prodajajo dlake na metre, — je Punkie prekinil tišino. Gledala sva se in nisva dobro vedela, ali naj se začneva smeati ali jokati. Mulci so čakali svojega šefa.

— Le kje najdeš takšne kalibre? — je nazadnje zmajal z glavo.

— Jebi ga, kje sva se pa midva našla.

Zarežal se je.

— Pustimo ga počivati v miru. Imaš tisto svojo kaseto s sabo?

— Imam.

Vedno jo nosim s sabo na ples. Mogoče kdaj prav pride.

— Bi zamenjali glasbo? — sem nedolžno vprašal.

Vsi so bili za. Bas boben je še vedno tolkel. Čezenj je skovikal brezbarven ženski zborček.

Vstopili smo v skladišče blazin, trenutno disk-jockey kabino. Srednjeolci so dvignili glave.

— Pojdite ven. Sem ni vstopa, — je rekel eden. Sploh ne ukazovalno. Prej proseče.

Iz žepa sem vzel kaseto in jo dal Punkieju.

(se nadaljuje)

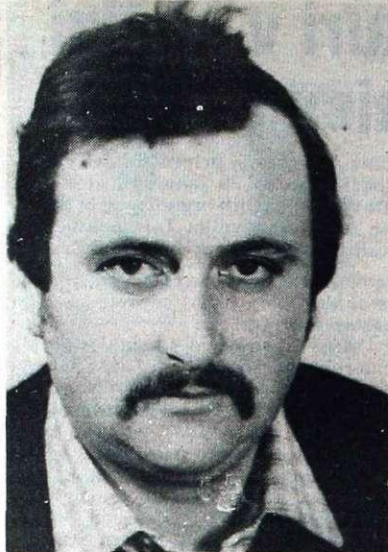
Preljuba smrt, predolgo se ne mudi...

V četrtek, 16. februarja je bil v dvorani delavskega doma Julke in Albina Pibernika na Javorniku zanimiv recital Prešernove poezije, ki so ga pripravili v okviru kulturnega praznika. V okviru tega praznovanja je bila na Javorniku pravzaprav to že tretja prireditev: odprta je bila razstava likovnih del slikarke Drage Soklič z Bleda, mladinsko gledališče iz Trbovelj je gostovalo z igrico SOVICA OKA, tretja prireditev pa je bil recital z naslovom Prijazna smrt, predolgo se ne mudi. Pripravili so ga člani dramske sekcije DPD Svoboda France Mencinger Javornik — Koroška Bela in baletna skupina učenk osnovne šole Karavanških kurirjev NOB Koroška Bela, v režiji Francija Tušarja, baletno skupino pa je vodila Majda Čebulj.

Recitatorji Hinko Lužnik, Janez Zidar, Vojko Svetičič, Anica Trček, Matjaž Sedej in Franci Tušar so svoj nastop dobro opravili, čeprav smo na trenutke lahko pomislili, da je bil recital pripravljen precej na hitro. Zelo zanimiva je bila režiserjeva zamisel postavitev scene, ki je bila sestavljena iz treh tridelnih svečnikov, postavljenih v trikotnik; tako vsak svečnik zase predstavlja slovenski simbol Triglav, le-tega pa potem tudi vsi trije kot celota. Na vsakem svečniku so gorele tri sveče: bela, rdeča, modra — slovenska zastava.

Lahko rečemo, da je bil to res lep večer, predvsem za tiste poslušalce, ki Prešerna razumejo in ga radi berejo. Za DPD Svoboda France Mencinger pa je bil ta recital po dolgem času prva daljša prireditev. Upamo in pričakujemo, da je to morda prvi korak k prebujanju dramske sekcije, za katero želimo, da bi svojim poslušalcem in krajanom pripravila čimveč lepih uric v dvorani delavskega doma.

B.D.



Matku v slovo

Nemalo smo bili pretreseni, ko smo zvedeli, da se je ob opravljanju svoje humane naloge težko poškodoval naš sodelavec Matko Ažman, star komaj 37 let. Po hudih opeklinah je po nekaj dneh prenehalo biti njegovo dragoceno srce.

Matko se je rodil 18. septembra 1952 v Viševnici pri Zg. Gorjah v kmečko-delavski družini. Že kot mladinec je svoje delo začel pri gradbeni delovni organizaciji SGP Sava Jesenice — sedanji Gradbinec, nato v Tovarni verig

Lesce in od leta 1973 je delal v Železarni Jesenice v Poklicni gasilski in reševalni službi. Opravljal je dela gasilca-reševalca vse do svoje smrti.

Matko je bil pri svojem humanem delu vreden in požrtvovalen, vedno pripravljen pomagati vsem, ki so bili pomoči potrebni. Tudi kot sodelavec je bil spoštovan in cenjen. Težko bo zapolniti praznino, ki je nastala v naših vrstah. Močno pa ga bodo pogrešali tudi njegovi starši in drugo sorodstvo.

Ob delu, ko je gasil velik gozdni požar, so ga ob vrtničastem in sunkovitem vetru zajeli v svoj objem ognjeni zublji. Skušal se je rešiti tako, da se je pognal iz ognja in skotalil nekaj metrov po pobočju navzdol. Toda opekline so bile tako hude, da niso pomagali niti hitra pomoč niti takojšen zdravniški ukrep v bolnici Jesenice. Za življenje se je boril od 14. do 16. februarja, vendar je v tem neenakem boju omagal.

Poklicna gasilska in reševalna služba in Železarna Jesenice se mu za opravljeno humano delo iskreno zahvalujeta in mu želita miren počitek v lepem gorenjskem kotičku. Staršem in vsem svojim pa izrekamo globoko sožalje.

Vodstvo in kolektiv Industrijskega gasilskega društva ter Poklicne gasilske in reševalne službe.

Predavanje in koncert v domu Društva upokojencev Jesenice

Društvo upokojencev Jesenice vabi v soboto, 4. marca, ob 16. uri na zanimivo **zdravniško predavanje** o boleznih srca, ožilja in visokem krvnem pritisku.

V nedeljo, 5. marca, ob 16. uri društvo vabi na **glasbeni koncert**, ki ga bodo izvajali člani Salonskega orkestra Glasbene šole Jesenice. Na koncertu bodo nastopali znani jeseniški starejši in mlajši glasbeniki. Ker bo koncert v okviru praznovanja mednarodnega praznika dneva žena, je zaželjeno, da se ga v čimvečjem številu udeležijo članice in člani društva ter njihovi svojci.

Vljudno vabljeni!

Izvršni odbor

Rekviem ali vrnitev med žive

S tem pisanjem ne želim očitati tov. Torkarju navajanje neresnic v članku, objavljenem v prejšnji številki Železarja. Želim ga le opozoriti, da je gledanje na probleme samo z enega zornega kota danes premalo, predvsem pa je zelo egoistično. V času trpke realnosti, ko se vsako bori za sleherni ugodnost, je romantika razkošje, ki si ga malo kdo lahko privoščiti. Če pa si ga že privoščimo, npr. sprehod po Razgledni poti, ga je žal zelo hitro konec. Vendar ne zaradi obetajočega se asfalta.

Vsa romantika Razgledne poti se neha tisti hip, ko si zvijemo nogo zaradi luknje na cesti, ali ko se spotaknemo ob štrleče kamenje, ali ko se moramo preleviti v žabe, da lahko preskakujemo luže, ali ko z otrokom v vozičku zavozimo v pesek in meljemo, meljemo, se potimo in preklinjamo, pridemo pa vseeno nikamor. Mislim, da se v takšnih razmerah tudi tov. Torkar ne bo dolgo sprehajal s časopisom v roki, ker bo imel preveč opraviti z gledanjem pod lastne noge. Toliko s strani sprehajalcev.

Največ žolča pa se je ob branju omenjenega članka nabralo v nas — stanovalci. Tudi mi lahko rečemo, da nismo za asfalt, vendar le v enem primeru: ko bodo vsi tisti, ki pravijo, da je Razgledna pot tudi njihova in ne le naša, torej ko bodo vsi ti prišli tudi po vsakem deževju z lopatami in samokolnicami pred cerkev in na naša dvorišča ter zvozili nazaj na cesto ves pesek, ki

ga nanosi deroča voda. In dalje: če bodo prišli pozimi, v snegu in nam utrli pot, kakršne ste deležni ostali Jeseničani s strani komunale. Lahko pa se tudi tov. Torkar sam pojavi ob petih zjutraj pri nas, nam zgazi sneg, odnese naše otroke v varstvo, pa smeti do kontejnerjev pri cerkvi ali na tržnici. Komunalci namreč svojega dela, za katerega jih plačujemo, ne morejo opravljati zaradi preplavne ceste. Iz istega razloga ne more priti do nas rešilec, kakor tudi gasilski avtomobili. Res

smo tako rekoč v centru Jesenic, vendar na žalost zaradi preplavne ceste vedno bolj odrezani od njih.

Vse to kaže, da poleg neravnodušne manjšine obstaja tudi neravnodušna večina, ki ji problem Razgledne poti ni le pometanje pred tujim pragom, ampak trn v peti že nekaj let. Kar se motoristov tiče, pa še to: že do sedaj ni bilo miru pred njimi, pa o asfaltu še govora ni bilo. Mislim, da bi to vprašanje mnogo lažje rešili skupaj z delavci Milice, kakor da strahujete komunalce sedaj, ko so se končno lotili nujno potrebnega dela.

Na žalost moje pero ne teče tako gladko in nisem tako izkušen v pisanju kot tov. Torkar, je pa moje (naše) ogorčenje veliko; in če stopiš mačku na rep, pač zacvili, tudi če nima najlepšega glasu.

Anton Gasser



Odmev na članek Rekviem za Razgledno pot

Ne želim biti dolgovozna, a žal se s pisanjem tov. Torkarja ne strinjam. V spomin na pokojnega očeta bi vam rada povedala: To je problem naše Razgledne poti; lahko rečem naše, ker je bil za pot odvzet del naše parcele. Enako se je zgodilo tudi parceli Brudar in še nekaterim. Za ti dve odvzeti parceli oče in Brudar nista dobila nobene odškodnine, vendar se nista hudovala, tako kot se hudojete sedaj Vi.

Oče se je hudoval zaradi otežkočenega dovoza, s katerim je imel težave vse do pozne starosti, tja do osemdesetih let. Ker ni mogel noben tovarnjak pripeljati do hiše, se je ves gradbeni material, premog in vse drugo odlagal v Ukovi in od tam z vozičkom pripeljal do hiše. Ne poznate truda, ki ga je vložil moj pokojni oče. Vprašali boste, zakaj pa je šel graditi tja?

Zato, ker je imel šest otrok, zaradi draginje in stroškov, ki niso bili majhni in ob majhnem zaslužku nam je skrbni oče zgradil hišo tam, kjer mu je dohodek kot očetu številne družine to dopuščal. Pred gradnjo je bil prostor ves s trnjem zaraščan. Ves ta del je z lastnimi rokami, brez kakršnegakoli pripomočka iztrebil. Z letnega gledališča je s težko železno samokolnico dovažal material, da je zgradil kamnito

škarpo in s tem dobil parcelni prostor. Z lokacijo in z gradbenim dovoljenjem je začel graditi in zgradil hišo.

Z večkratnimi obljubami, da se bo pot uredila, kljub vsem prispevkom, ki smo jih plačevali, ni bilo nič. Skrajni čas je že bil, da se je ta pot začela urejevati oziroma razširjevati, da se bo lahko lastnikom hiš omogočil dovoz. Pisalo se bo kmalu 21. stoletje in kaj naj bi na vse to rekli mi? Ne zahtevamo nekaj nemogočega in ne Vam in ne ostalim ne onemogočamo sprehajanja po poti. Le malo humanosti do sočloveka in videli boste, da je lahko vsem lepo in dobro.

Ob koncu pa vsa pohvala ljudem, da so to omogočili in vsem izvajalcem del vso srečo do Ukove.

Marija Stare

DEŽURNI TRGOVINI

V soboto, 25. februarja, bo sta na Jesenicah od 8. do 18. ure odprti trgovini:
DELIKATESA, Kašta 2, Jesenice, Titova 21 in
DELIKATESA, Kašta 3, Koroška Bela, Svetinova 3a.

DEŽURNA LEKARNA

V februarju je za občini Radovljica in Jesenice dežurna lekarna na Jesenicah.
V marcu je za občini Radovljica in Jesenice dežurna lekarna v Radovljici.

Dia večer

V sredo, 1. marca, bo ob 18. uri v prostorih Planinskega društva Javornik — Koroška Bela deseto predvajanje diapozitivov v sezoni 1988/89. Predstavil se bo JANKO KUNČIČ pod naslovom:

ENGADIN IN MATERHORN.

S tem predavanjem bomo zaključili letošnjo sezono. Vabljeni!

Obvestilo vrtičkarjem

Komisija za vrtičkarstvo pri Turističnem društvu Jesenice vabi vse vrtičkarje, da se v sredo, 1. marca, udeležijo sestanka, ki bo ob 17. uri v prostorih osnovne šole Tone Čufar na Plavžu.

Na sestanku bomo govorili o urejanju vrtičkov, postavljanju ličnih lesenjač za orodje, zasajanju žive meje in drugem. Na vprašanja bo odgovarjal in dajal pojasnila dipl. ing. Janez Pšenica.

Vabljeni!

Upravni odbor TD Jesenice

Kaj bomo gledali v kinu

KINO ŽELEZAR

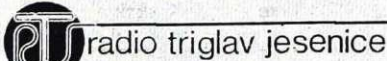
24. februarja, hongkon. barv. akcij. film GUSARSKA PATRULJA ob 16. in 18. uri. Ob 20. uri premiera amer. barv. trde erotike DEBBIE OSVAJA DALLAS. Mladini do 15. leta starosti ne dovolimo ogleda filma!

25. februarja, franc. barv. komedija GADJE MATURIRAJO ob 16. in 18. uri. Ob 20. uri amer. barv. trda erotika DEBBIE OSVAJA DALLAS. Mladini do 15. leta starosti ne dovolimo ogleda filma!

26. februarja, franc. barv. komedija GADJE MATURIRAJO ob 16. in 18. uri. Ob 20. uri amer. barv. trda erotika DEBBIE OSVAJA DALLAS. Mladini do 15. leta starosti ne dovolimo ogleda filma!

27. februarja, amer. barv. akcij. film KOMANDOS ob 16. in 18. uri. Ob 20. uri amer. barv. trda erotika DEBBIE OSVAJA DALLAS. Mladini do 15. leta starosti ne dovolimo ogleda filma!

28. februarja, amer. barv. akcij. film MAŠČEVALEC ob 16. in 18. uri. Ob 20. uri amer. barv. trda erotika DEBBIE OSVAJA DALLAS. Mladini do 15. leta starosti ne dovolimo ogleda filma!



89,8 Mhz — slšnost: Jesenice
96,7 Mhz — slšnost: Bohinj
96,8 Mhz — slšnost: Gornjesavska dolina
96,0 Mhz in 87,7 Mhz — slšnost: Radovljica, Kranj, Domžale, Kamnik in Bežigrad

Petek, 24. februar:

16.00 — Pričetek programa; 16.05 — Pregled kulturnih in športnih dogodkov ob koncu tedna; 16.30 — Domače novice; 16.45 — Obvestila; 17.00 — Kamen spotike: Ali so v prodajalni Lesnina na Jesenicah prodajalci res nevljudni?; Kdaj bo urejena Ribenska cesta na Bledu?; 18.20 — Povabljeni ste; 18.55 — Zaključek programa.

Sobota, 25. februar:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 16.45 — Sparovček Radia Triglav — zabavno glasbena oddaja; 17.45 — Obvestila; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.55 — Zaključek programa

Nedelja, 26. februar:

11.00 — Mi pa nismo se uklonili: Med Jesenicami in Kranjsko Goro januarja in februarja 1944. leta; 11.30 — Obvestila; 12.00 — Nedeljsko popoldne — vmes čestitke poslušalcev in EP.

Ponedeljek, 27. februar:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače no-

vice; 16.45 — Minuta za varčevanje z energijo; 17.00 — Aktualno; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.15 — Športni pregled; 18.35 — Minute za resno glasbo; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

KINO DOVJE

26. februarja, amer. barv. srhljivka HIDDEN ob 19. uri.

KINO KRANJSKA GORA

24. februarja, amer. indonez. barv. akcij. film STABILIZATOR — RAMBO II. ob 17. uri. Ob 20. uri nem. barv. trda erotika ZGODBA O JOANI. Mladini do 15. leta starosti ne dovolimo ogleda filma!

Razstavni salon DOLIK Jesenice

V razstavnem salonu DOLIK DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice je od 18. februarja do 1. marca na ogled razstava slik slikarja Mira Kačarja iz Sorice.

Salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

vice; 16.45 — Minuta za varčevanje z energijo; 17.00 — Aktualno; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.15 — Športni pregled; 18.35 — Minute za resno glasbo; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

Torek, 28. februar:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 16.45 — Minuta za varčevanje z energijo; 17.00 — Rekli so...; 17.30 — S čajem ob pol šestih; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.40 — Novosti iz zabavne glasbe; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

Sreda, 1. marec:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 16.45 — Minuta za varčevanje z energijo; 17.00 — Aktualno; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.35 — Novosti iz narodnozabavne glasbe; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

Četrtek, 2. marec:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 16.45 — Minuta za varčevanje z energijo; 17.00 — Osrednja tema: Obisk v blejski igralnici; 17.45 — Obvestila; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.35 — Vedno zelene melodije; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek

V nedeljo, 26. februarja, ob 10. uri smo v Gledališču Tone Čufar na Jesenicah za vas, otroke, pripravili novo

Vašo — našo — matinejo.

Tokrat se vam bodo predstavili učenci Osnovne šole Žirovnica z lutkovno igrico Janeza Bitenca Palček Piskalček, s predstavno, ki je pred štirinajstimi dnevi odpadla. Ogledali si boste lahko risani film, pa tudi papir in barvice vaš bodo čakali v avli gledališča.



ZAHVALE

Za vedno nas je zapustil naš dragi

MATKO AŽMAN

Ob tej hudi nesreči nismo bili sami, zato se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in prijateljem za dragoceno pomoč.

Hvala dobrim sosedom in krajanom Višelnice, osebju Bolnice Jesenice, njegovim sodelavcem Poklicne gasilske in reševalne čete Železarne Jesenice, Gradbenemu oddelku Železarne Jesenice, KO-OP Mojstrana, Almira — Pletilnica Radovljica in vsem številnim stanovskim kolegom.

Posebej se zahvaljujemo njegovim prijateljem, pevcem in godbenikom za žalostinke in duhovniku za opravljen obred. Tople in lepe besede sosedu Lojzeta Jana, tovariša Cundriča in poveljnika Poklicne gasilske in reševalne čete Železarne Jesenice Sandija Kotnika so nam povedale, da ste našega Matka imeli radi.

Hvala vsem, ki ste mu poklonili cvetje in ga pospremili k njegovemu pogrebnemu grobu.

Vsem, ki ste s tiho mislijo počastili njegov spomin — hvala!

Zalujoci vsi njegovi bližnji

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se najlepše zahvaljujem za čestitko ob mojem rojstnem dnevu.

Želim jim še veliko zdravja in delovnih uspehov.

Jože Bokan

Ob izgubi dragega moža, očeta, brata in starega očeta

FRANCA ERJAVCA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancom, kolektivu Strojnih delavnic Železarne Jesenice, Upravi inšpekcijskih služb, Integralu Jesenice in sosedom za podarjeno cvetje in izrečena sožalja.

Zahvaljujemo se osebju internega oddelka Splošne bolnice Jesenice, posebno dr. Hribniku za nego v času njegovega zdravljenja. Zahvala velja tudi dr. Novaku in sosedu Ivanki Lajnar za nesebično pomoč ob zadnji uri njegovega življenja.

Iskrena hvala pevcem za zapete žalostinke.

Posebna hvala velja župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

Vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in ga imeli radi, še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi

Ob izgubi naše drage mame

GABRIJELE FINŽGAR

se iskreno zahvaljujemo vaščanom Kočne za podarjeno cvetje in govor ob odprtem grobu, kakor tudi vsem sorodnikom in znancom, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Slavka, Drago in Jerneja

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in deda

FRANCA SKUMAVCA, Šurkovega ata

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom za pomoč, prijateljem, znancom in vaščanom za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Posebna hvala vsem, ki so mu v zadnjem obdobju lajšali bolečine, župniku za obred in predstavniku Triglavskega narodnega parka za poslovitne besede.

Vsi njegovi

Ob smrti mojega očeta se delavcem RTA in SG RTA zahvaljujem za denarno pomoč.

Metka Černenšek

Sodelavcem adjustaže bluminga Valjarne bluming štekel se najlepše zahvaljujem za darilo ob odhodu v pokoj in jim želim še veliko uspehov pri delu.

Zahvaljujem se tudi za prejeto darilo dnini Rabič iz valjarne.

Ibrahim Malkoč

Osnovni organizaciji sindikata obrata Jeklovlek se iskreno zahvaljujem za povabilo na letno konferenco in darilo.

Vsem skupaj želim še veliko delovnih uspehov.

Anton Zaplotnik